

Colofon

Dorpskrant Nederhemert is een uitgave van de Dorpsraad Nederhemert.

De redactie bestaat uit:

Jenny van den Broek	Dirk Brugmans
Martin van Hemert	Willemien Hobo
Gerda Kooijman	René van de Werken
Wim van der Toorn	

Info en tips:

Voor het aanleveren van tips, artikelen:
dorpskrant@dorpsraadnederhemert.nl

Verspreiding en abonnementen:

Dorpskrant Nederhemert wordt gratis verspreid onder alle inwoners van Nederhemert. Mensen buiten Nederhemert kunnen een abonnement nemen. Een ophaalabonnement kost € 15,- en een abonnement per post kost € 25,- per jaar. U kunt zich hiervoor aanmelden bij:
willemien.hobo@gmail.com.

Advertenties:

De Dorpskrant Nederhemert wordt bekostigd door advertenties. De prijzen zijn als volgt:
KLEUR:

1 hele pagina - € 550,- per jaar

ZWART-WIT:

Hele pagina - € 100,- voor 1 uitgave
- € 350,- voor 1 jaar

Halve pagina - € 50,- voor 1 uitgave
- € 175,- voor 1 jaar

Kwart pagina - € 25,- voor 1 uitgave
- € 87,50 voor 1 jaar

Achtste pagina - € 15,- voor 1 uitgave
- € 50,- voor 1 jaar

Digitaal

Website: www.dorpsraadnederhemert.nl.

Facebook: Dorpsraad Nederhemert

Twitter: @DorpsrNhemert

Contact met de gemeente:

Hebt u klachten over allerlei zaken binnen Nederhemert die ook de gemeente aan gaan, denk aan kapotte verlichting, verstopte riolering, overlast e.d., bel dan altijd met telefoonnummer. **0418-681681**. Daar wordt u te woord gestaan en zo nodig doorverbonden. Wanneer de gemeente meermaals niet op uw klachten heeft gereageerd, kunt u contact opnemen met de dorpsraad.

De contactpersonen binnen de gemeente zijn: Debby Wesselo, dorpscoördinator van de gemeente Zaltbommel. Zij is bereikbaar op het nummer 0418-681627 of 06-20737972.

Binnen de politie is er ook een contactpersoon voor de dorpen. Voor ons is dat André Meijer, te bereiken via telefoonnummer 0900-8844

December 2014

We zijn begonnen aan de derde jaargang van onze dorpskrant. Uit de reacties om ons heen merken we dat het in een behoefte voorziet en dat er naar wordt uitgekeken.

Ook deze uitgave bevat weer een gevarieerd aanbod van artikelen. Gaat u maar eens rustig kijken, dan komt u alles vanzelf tegen. In deze dorpskrant zit een behoorlijke bijdrage van Nederhemert-Zuid. Noord en Zuid horen bij elkaar, ook al zijn ze heel verschillend. Door de diverse artikelen proberen we de verbinding te zoeken, om zo één Nederhemert te zijn.

Verder ook uw aandacht voor het artikel van Meester M. Vos. Hij hoopt op 1 januari 2015 25 jaar op 'De Wegwijzer' werkzaam te zijn. Een mijlpaal waar hij zelf het e.e.a. van heeft opgeschreven. Vanaf deze plaats ook gefeliciteerd met dit jubileum!

De activiteiten rond 1200 jaar Nederhemert zijn u vast niet ontgaan. Op 3 januari hopen we de activiteiten af te sluiten met een lampionnenoptocht en de uitreiking van de dorpsfilm. Zie verder deze dorpskrant voor meer informatie. Allen van harte welkom!

Bij het verschijnen van deze dorpskrant is ook het jaar 2014 weer bijna ten einde.

Ik wens u allen namens de redactie en ook namens de dorpsraad hele goede kerstdagen toe, een fijne jaarwisseling en een in alle opzichten voorspoedig 2015.

Wim van der Toorn

Nieuwtjes van de dorpsraad

Sportcoach Jerry

We hebben in overleg met de sportcoach een brief rond gebracht. Hierin is de vraag gesteld of er interesse is in het opzetten van een sportgroep voor 12 tot 18 jarigen en voor een groep 55+.

Er zijn wat reacties binnen, maar U kunt zich nog altijd aanmelden.

WMO

Op het gebied van WMO gaat er volgend jaar veel veranderen. Veel is er al geregeld vanuit de gemeente en we hopen dat dit voldoende is. Wij kunnen het echter niet inschatten.

Vandaar dat onze vraag aan U is of wij als dorpsraad daar soms iets in kunnen betekenen.

Willen degenen die hier mee te maken hebben en die denken dat wij op één of andere manier behulpzaam kunnen zijn, zich bij ons melden, zodat wij kunnen kijken of er voor ons dorp zaken zijn die buiten de regelingen vallen.

Tevens zijn er in ons dorp mensen met een Wajong uitkering. Is er bij deze mensen behoefte aan werk in of dicht bij ons dorp? De andere vraag is: zijn er bedrijven die deze mensen een (deeltijd)baan kunnen bieden, zodat ze niet meer ver van huis hoeven te gaan werken?

Graag zouden we van bedrijven en de mensen die hier mee te maken hebben horen wat er mogelijk is en waar behoefte aan is.

U kunt hierover contact opnemen met Wim v.d. Toorn

Op donderdagavond 15 januari 2015 wordt er in het kader van de verandering in de zorg een informatiebijeenkomst gehouden in ons dorp. Deze is voor alle bewoners van Noord, Zuid en Bern.

Noteer dit vast op Uw kalender. U wordt hier nog nader over geïnformeerd.

Nederhemert 1200 jaar

We hebben op 13 september met de Sail1200 een geweldig evenement georganiseerd met Poederoijen en Aalst. Het weer was prachtig en de opkomst geweldig. Dit resulteerde wel in wat verkeersproblemen in de diverse dorpen, maar er zijn gelukkig geen rare dingen gebeurd.

We zijn het er allemaal over eens, dat het voor herhaling vatbaar is.

Verderop een uitgebreider verslag.

De afsluiting van het jaar Nederhemert 1200 zal op 3 januari 2015 plaats vinden in dorpshuis de Gaarde. In bijgevoegde flyer kunt U het programma lezen.

GEEF U allemaal op voor de wedstrijd beste "gruun-mee-witte" koken. Dat kan nog tot 27 december a.s. We hebben al een aantal mannelijke topkoks op de lijst staan, dus damesgeef je op!!

Voor alle kinderen, die op school nog geen lampion hebben gehaald en voor kinderen die niet hier op de basisschool zitten, is in het dorpshuis een lampion verkrijgbaar, compleet met lampionstok + batterij, voor € 1,00. Deze kun je tussen 16.30 en 17.00 uur ophalen. We hopen op een grote opkomst en een gezellig samenzijn.

Financiën

Het financiële verslag van dit jubileumjaar zullen wij in de krant van maart publiceren.

Zang- en muziekkavond

De bedoeling is om een paar keer per jaar een zang- en muziekkavond te organiseren. En daar o.a. psalmen, gezangen etc.. te zingen, bijv. rond een thema zoals Pasen of Bevrijdingsdag. Uitgebreidere informatie treft U aan elders in deze dorpskrant.

Brandveiligheid

De brandweer en dorpsraad gaan samen met de gemeente een avond over brandveiligheid organiseren in het nieuwe jaar. Dit zal zijn voor alle inwoners van Noord, Zuid en Bern. U wordt nader geïnformeerd wanneer dit zal plaats vinden.

Uitbreiding speeltuintje

We hebben van de woningstichting de kernen een bijdrage gekregen om de uitbreiding van het speeltuintje te realiseren. Wij hebben zelf

ons budget van verleden jaar en dit jaar hierbij gelegd en de toestellen vast besteld.

Begin volgend jaar zullen we het één en ander gaan realiseren en zeer waarschijnlijk gaat het leefbaarheidsbudget van volgend jaar hier ook helemaal in op.

Alle kinderen moeten dus nog even geduld hebben, maar volgend voorjaar kunnen ze er naar hartenlust gebruik van maken.

Bomen en verlichting Nieuwstraat

We hebben de melding gekregen dat de nieuwe bomen aan de Nieuwstraat slecht onderhouden zijn en dat het met een aantal helemaal niet goed gaat. De gemeente heeft het bekeken en er zal actie ondernomen worden. Nieuwe aanplant moet nog even wachten tot het weer kan.

De verlichting in het begin van de Nieuwstraat is zeer slecht. Dit is al verschillende keren doorgegeven. Er zou ter hoogte van Gerrit Vos een lantaarnpaal komen, maar dat gaat dit jaar niet meer lukken. Er is een nieuw verlichtingsplan opgesteld en daar is dit in opgenomen. Mocht de situatie te gevaarlijk zijn, verzoeken wij U dit te melden bij de gemeente, zodat zij kunnen kijken of er een noodlantaarnpaal neergezet kan worden.

Dorpshuis

Het dorpshuis is met zijn tijd meegegaan en voorzien van een gratis WiFi aansluiting.

Molendwarsstraat

De eerste vraag die wij kregen was: wie verzint de straatnamen? We hebben dit nagevraagd bij de gemeente en dit is een commissie van 5 wijze mannen (en/of vrouwen), die kijken wat het beste in de wijk of het dorp past.

Ook werden we aangesproken over de gevaarlijk situatie voor het verkeer dat de nieuwe weg af komt en dat van rechts komt. De dorpsbewoners weten dat deze weg in gebruik is, maar onbekenden niet. Hier is ook een melding van naar de gemeente gegaan. Verder zijn er al diverse valpartijen geweest doordat de weg erg onder de modder zat. Hier moet de vervuiler zorg dragen voor het schoonmaken en -houden van het wegdek. We hebben wel verzocht of er in de bocht een lantaarnpaal geplaatst kan worden, want de weg is aardedonker en ook hierdoor zijn er al

ongelukjes gebeurd. De gemeente kijkt of er noodverlichting geplaatst kan worden, want het totale verlichtingsplan wordt pas aangelegd als alle kavels bebouwd zijn.

Klein dierenparkje

We hebben de vraag gekregen of er een klein dierenparkje in ons dorp gemaakt kan worden. De gemeente vindt het een goed idee, maar hebben geen grond (alleen een stukje bij de Maas-Waalweg en dat is te gevaarlijk).

Onze vraag: is hier behoefte aan, waar zouden we het kunnen realiseren en wie willen dit mee opzetten, onderhouden en de dieren verzorgen? Laat het ons weten.

70 jaar bevrijding

De Oranjeverenigingen en dorps- en wijkraden zijn op het gemeentehuis uitgenodigd om met elkaar te bepraten hoe we met elkaar de 70 jaar bevrijding vorm kunnen geven.

De grote lijnen van de viering staan al vast. Er is echter hulp nodig van de bewoners van de gemeente Zaltbommel.

Er wordt een tentoonstelling georganiseerd met voorwerpen van particulieren en instellingen, waar een verhaal achter zit en wat gaat over de periode 1940-1945.

De tentoonstelling zal te zien zijn van 18 april tot en met 31 mei 2015 in de Kloosterkapel in Zaltbommel.

Onze vraag aan U: heeft U een voorwerp, waaraan een verhaal verbonden is, wat het waard is om verteld te worden en zou u dit voorwerp in bruikleen willen geven voor deze tentoonstelling en Uw verhaal laten opschrijven? Wilt U zich dan melden bij iemand van de dorpsraad.

Ook is er de intentie om uit elk dorp een verhaal over de oorlog op te tekenen. Er zijn in Nederhemert nog een aantal mensen die de oorlog bewust hebben meegemaakt en die er

nog verhalen over kunnen vertellen. Graag ook melden bij iemand van de dorpsraad.

Het is de bedoeling dat deze verhalen in een boekje gebundeld en gepubliceerd worden.

De uitgave verschijnt in de periode van 18 april tot 31 mei.

De ouderen die zich hiervoor aanmelden, zullen in februari met een begeleider uitgenodigd worden in de Wilhelminahof in Brakel.

Meldt U aan bij één van onze dorpsraadsleden met een verhaal uit de oorlog, betrekking hebbende op Nederhemert (kan natuurlijk ook een oud inwoner zijn die een verhaal heeft).

Er komt een parade van legervoertuigen door alle dorpen. In elk dorp zullen deze voertuigen stoppen en 2 inwoners mee nemen.

De herdenking en activiteiten, die centraal georganiseerd worden, worden vanuit de gemeente bekend gemaakt.

De dodenherdenking wordt weer door de dorpsraad georganiseerd en met eventuele andere herdenkingen zal de dorpsraad zich niet bezighouden.

Indien een vereniging hier wel iets wil organiseren, zullen we helpen als dit nodig is.

Vergaderschema 2015

De vergaderingen voor 2015 staan gepland op 9 februari, 13 april, 22 juni, 31 augustus en 16 november. Voorafgaand aan iedere vergadering is er een inloop halfuurtje van 19.00 tot 19.30 uur in het dorpshuis De Gaarde.

We wensen U allen gezegende feestdagen en een voorspoedig nieuwjaar en hopen U te mogen begroeten op 3 januari 2015 in het dorpshuis.

Onze kleinste Hèmertsen

Onze kleinste Hèmertsen

Onze kleinste Hèmertsen

Met grote blijdschap geven wij u kennis van de geboorte
van ons zoontje en broertje

Maarten Dirk

Hij is geboren op 20 oktober 2014.

Dirk en Willeke Bruggom-Bruin
Nelleke, Gerrit, Willem, Geertje, Janna, Arien, Emmy, Dirk
Maasdijk 90, 5317 NS Nederhemert
Tel. 0418 - 55 13 88

Maarten

Marvin

31 oktober 2014

Hoera,
een broertje

Kleine handjes
Kleine voetjes
De geboorte
is Gods wil
En wij worden
van dit wonder
Steeds opnieuw
weer stil....

De Heere, Die leven gaf en leven spaarde, verblijdde
ons met de geboorte van een zoon en broertje

Mari Wilhelm

We noemen hem Marvin

Kees en Clazina Oomen-van Horssen
Cathelyne in liefdevolle herinnering
Liesander, Justian en Casper

Nieuwstraat 2a
5317 JA Nederhemert
Tel. (0418) 551435

Wat zijn vreugde en verdriet
Nu met elkaar verweven
Intens gemis en stralend nieuw
Beide met liefde omgeven

SARAH

Op Zintijd mochten wij uit Gods scheppende
en bewaardende Hand een dochter ontvangen.

SARAH

Sandra Johanna

Jan en Heidi Vos-Noortbos
Sleutelbloemstraat 2
5317 NB Nederhemert
0418640921

Bezoek indien mogelijk binnen 14

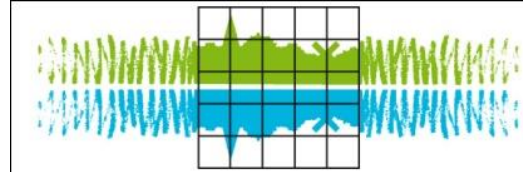
De HEERE heeft grote dingen bij ons gedaan,
dies zijn wij verlijdt. ps. 126:3

Klompenpad

Persbericht: Rozendaal, 24 november 2014

Stichting Landschapsbeheer Gelderland
zorg voor ons landschap

Opening eerste Klompenpad in Zaltbommel: Hamarithapad

Op vrijdag 17 oktober vond de feestelijke opening plaats van het eerste Klompenpad in de gemeente Zaltbommel: het Hamarithapad. Hamarithapad is een rondwandeling van tien kilometer door het afwisselende buitengebied van Nederhemert. Wandelen door het stroomgebied van de Maas met wielen, kades, een restant van een schans en een indrukwekkend kasteel. Dus klompen aan, rugzak op en gaan!

De opening vond plaats om 14.00 uur in café de Maasstroom in Nederhemert. Wethouder Han Looijen, de voorzitter van Dorpsraad Nederhemert Wim van der Toorn en directeur Arjan Vriend van Stichting Landschapsbeheer Gelderland (SLG) onthulden het startpaneel. Daarna vertrok het gezelschap per huifkar naar het veer voor een wandeling op Nederhemert- Zuid. Bij de Speeltuin werd het tweede startpaneel onthuld.

Landelijk routenetwerk

Het Hamarithapad voert de wandelaar door het prachtige buitengebied van Nederhemert. Langs vele historische gebouwen, oude kades en een sterrenbos. Onder begeleiding van Stichting Landschapsbeheer Gelderland en in samenwerking met Dorpsraad Nederhemert, vrijwilligers, VANL De Capreton, particuliere grondeigenaren en gemeente Zaltbommel is deze route tot stand gekomen. Hamarithapad maakt deel uit van een landelijk routenetwerk van Klompenpaden en is het 61ste Klompenpad.

Samen met de streek

Klompenpaden worden ontwikkeld door SLG en Landschap Erfgoed Utrecht in de provincies Gelderland en Utrecht. Samen met de streek worden historische paadjes in ere hersteld en boerenland opengesteld. Wandelaars zijn te gast bij de eigenaren van de landgoederen, weilanden en natuurterreinen waar het Klompenpad doorheen loopt. Door het proces met de lokale gemeenschap op te pakken wordt de leefbaarheid vergroot. Bovendien wordt de lokale economie versterkt door aan te sluiten bij initiatieven als landwinkels, horeca en kamperen bij de boer. Doordat inwoners zo intensief betrokken zijn bij de realisatie van het pad is het niet moeilijk mensen te vinden die na realisatie van het pad regelmatig de route willen nalopen, schoonhouden en onderhouden. Deze vrijwilligers zijn aangesloten bij SLG en worden ondersteund met materialen zoals bewegwijzeringsbordjes en gereedschap.

Geen honden

Het Hamarithpad loopt gedeeltelijk over boerenland. Dit tracé is verboden voor honden in verband met het overbrengen van ziektes zoals Neospora. Wilt u daar alstublieft rekening mee houden zodat de betreffende agrariër hier geen overlast van ondervindt? Waar de route gebruik maakt van bestaande paden gelden uiteraard de heersende regels.

Brochure en App

De brochure met de route en wetenswaardigheden is onder andere te koop bij de startpunten Café De Maasstroom, Speeltuin Nederhemert, Eterij den Dijk en TRIP Zaltbommel. De route is in beide richtingen gemarkeerd met groene klompjes. Routenavigatie en informatie over landschap en cultuurhistorie is ook beschikbaar via de Klompenpaden app. Meer informatie over de Klompenpaden is te vinden op www.klompenpaden.nl.

Dit Klompenpad is mede mogelijk gemaakt door de Provincie Gelderland, Regio Rivierenland, de gemeente Zaltbommel, Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling en de Nationale Postcode Loterij.

Zwerfvuil ruimen

Zwerfvuil ruimen in Nederhemert : groot succes!

zwerfafval opruimen.

De knippers, hesjes en zakken, beschikbaar gesteld door de gemeente, werden verdeeld en men ging op pad. Overal in het dorp en daar buiten zag je gele hesjes en waren de zwerfvuilopruimers bezig.

Wat leuk is om te vermelden is dat Johanna van Ooijen met koffie, limonade en worst naar de Nieuwstraat kwam, waar een groep vrijwilligers bezig was. Ze vertelde dat haar man Jan jarig was geweest en dat er van alles nog over was. Dus Johanna aan het uitdelen, want dat doet ze graag. Dank je wel Johanna! Als aandenken een foto in de Dorpskrant.

NEDEDERHEMERT – Zaterdagmorgen 13 september werd er voor het eerst zwerfvuil geruimd in Nederhemert. Vanuit de inwoners waren er signalen binnen gekomen bij de Dorpsraad om hier wat aan te doen. Een avond werd belegd in het dorpshuis waar verschillende inwoners aanwezig waren, waaronder de vijf raadsleden uit Nederhemert. Er werd een uiteenzetting gegeven door de dorpsraadsleden Dirk Brugmans en Arie Verheij. Onder het genot van een kop koffie werden de plannen besproken. Zaterdagmorgen 13 september was het zo ver. Vrijwilligers melde zich aan, ook raadsleden. En ook meester Fijan van de Chr. Basisschool "De Wegwijzer" was aanwezig met vele leerlingen uit zijn klas. Ook onze dorpscoördinator Debby Wesselo ging mee

De zakken werden opgehaald en gebracht bij bouwbedrijf Robbemondt, die ook een bestelbusje ter beschikking had gesteld waar de zakken mee opgehaald werden. De buitendienst van gemeente heeft de week daarop de zakken opgehaald. De opbrengst was enorm. Vele zakken staan klaar zoals de foto laat zien. Het is niet te begrijpen dat er zoveel afval gedumpt wordt aan de kant van de weg. In de 2^e week van maart 2015 gaan de "opruimers" weer op pad want Nederhemert moet schoon blijven. Met dank aan de vrijwilligers en de vele kinderen!!

Een tijdje daarna hebben Margreet Sloendregt en raadslid Thom Ummels zwerfvuil geruimd bij het "boske" op de waard en daar bleek ook veel zwerfvuil te liggen.

Vuurwerkvoorlichting

Vuurwerkvoorlichting op De Wegwijzer

Op dinsdag 9 december heeft groep 8 van De Wegwijzer voorlichting over vuurwerk gehad van Bureau Halt in samenwerking met de brandweer en de dorpscoördinator van de gemeente Zaltbommel.

Een kennisquiz was onderdeel van het programma. De klas scoorde een dikke 8 en wist dus al heel veel over hoe je vuurwerk veilig en verantwoord afsteekt en wat de regels zijn.

De brandweer heeft een presentatie gehouden over hun werkzaamheden tijdens de jaarwisseling en heeft verteld over de agressie waar zij soms tijdens hun werk mee te maken krijgen. De kinderen waren hier erg van onder de indruk en vinden dat dit echt niet kan. De dorpscoördinator heeft de kinderen bewust gemaakt van de schade die helaas elk jaar tijdens de jaarwisseling ontstaat

in onze gemeente en wat de kosten hiervan zijn. Een opgeblazen prullenbak kost al gauw € 240,-

Hele andere prijzen dan de prullenbak die de kinderen thuis in de keukens hebben staan. Dit was schrikken voor de kinderen. Dat het allemaal zo duur was wisten ze niet en het is toch wel heel erg zonde van het geld. Als de schade minder is, kan de gemeente weer andere dingen doen met dat geld. Bovendien wordt de schade indien mogelijk op de ouders verhaald. Dat kost heel wat spaarcentjes en zakgeld!!

Het was een erg leuke les en we willen De Wegwijzer en juf Lydia hartelijk bedanken voor de gastvrijheid.

Debby Wesselo

Dorpscoördinator

Gemeente Zaltbommel

Vuurwerk afsteken

Vuurwerk afsteken vanaf 18.00 uur

Op Oudejaarsdag mag u vuurwerk afsteken. Maar vanaf hoe laat? De regels voor het afsteken van vuurwerk zijn onlangs gewijzigd. In het Vuurwerkbesluit staat nu dat het afsteken van vuurwerk alleen tussen 31 december 18.00 uur tot 1 januari 2.00 uur is toegestaan.

Overlast beperken

Het kabinet wil met het verkorten van de afsteektijden van vuurwerk de overlast overdag door vuurwerk beperken. Denkt u eraan dat u een boete kunt krijgen als u vuurwerk afsteekt buiten de toegestane afsteektijden?

Meer informatie

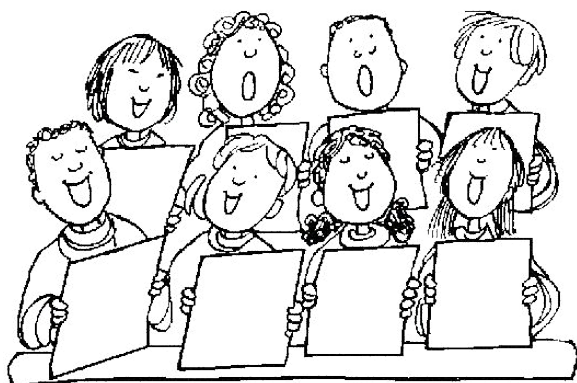
Kijk voor meer informatie over de afsteektijden en de vuurwerkregels op www.rijksoverheid.nl

We gaan zingen!

ZINGEN OP ZATERDAG

ZANG- EN MUZIEKAVONDEN

Binnen de dorpsraad is er gesproken over het organiseren van zang- en muziekavonden op zaterdagavond.

Het idee is om te kijken of we voldoende muzikanten bij elkaar kunnen krijgen die samen de muziek van een aantal liederen kunnen spelen. En waarbij dan door de aanwezigen gezongen kan worden.

Te denken valt bijvoorbeeld aan een avond over Pasen, rond Bevrijdingsdag, een

kerstsamenzang, een avond over een bepaalde componist of over een bepaald thema.

We willen dit ongeveer 3x per jaar organiseren in het dorpshuis. En de mensen die van zingen houden kunnen dan onder begeleiding van de muziekgroep de liederen zingen.

Er kunnen psalmen, gezangen, geestelijke liederen, maar bijv. ook vaderlandse liederen gezongen worden. Dat is afhankelijk van het thema.

Onze eerste oproep is aan de muzikanten! Wie speelt er trompet, viool, piano, hobo, dwarsfluit enz. en wil mee doen met een soort ensemble om met elkaar die zang- en muziekavonden 'Zingen op zaterdag' gestalte te geven?

Schroom niet om je op te geven en mee te doen!! We kunnen dan een keer bij elkaar komen om te overleggen hoe we dit gaan doen. Er zal een soort muziekcommissie moeten komen die de liederen en de muziek bij elkaar zoekt en er moet iemand komen die het ensemble gaat leiden.

DOE MEE EN GEEF JE OOK OP!!!

Wil je meedoen? Laat het dan uiterlijk 10 januari weten aan Wim van der Toorn. Dat kan mondeling maar ook per email (wcvdtoorn@gmail.com). We willen graag weten of je mee wilt doen, welk instrument je bespeelt en of je misschien nog meer kwaliteiten hebt die ingezet kunnen worden. En wil je misschien mee helpen bij het organiseren, dan kun je ook contact opnemen. De dorpsraad is er nu mee begonnen en we hopen dat het zal slagen en straks een zelfstandige activiteit kan worden.

Heeft u misschien ideeën over die zang- en muziekavonden, laat dat dan ook weten via het genoemde emailadres.

We hopen dat het zal slagen, want er zijn genoeg mensen die willen zingen!!

Alpe d'HuZes

Kanker is van invloed op ons allen, het raakt ons persoonlijk via een partner, familielid, vriend, kennis of collega, die met deze ziekte geconfronteerd wordt. Het is dan ook belangrijk, dat er geld beschikbaar is en blijft voor onderzoek. Dit onderzoek mag ook nooit stoppen; 24 uur per dag, 365 dagen per jaar, werken onderzoekers, artsen en de knapste koppen aan nieuwe ontdekkingen hoe kanker ontstaat en hoe we kanker kunnen verslaan door het ontwikkelen van nieuwe behandelingen. Deze ontdekkingen zullen mensen helpen over heel de wereld.

Een mooi initiatief is dat van de Stichting Alpe d'HuZes, die elk jaar, in samenwerking met het KWF, een liefdadigheidsevenement organiseert om geld in te zamelen voor verder onderzoek naar het ontstaan van kanker en de ontwikkeling van nieuwe therapieën. Afgelopen jaar het team uit Nederhemert hier ook enthousiast aan mee gedaan en een geweldige prestatie geleverd. Zij hebben er ook in bijgedragen, dat wij dit onderzoek verder kan gaan.

In 2011, 2012 en 2014 hebben drie jonge, talentvolle onderzoekers uit de Dolstra groep van het Laboratorium voor Hematologie van het Radboudumc, de prestigieuze Bas Mulder Award van de Stichting Alpe d'HuZes gekregen. Met deze subsidie kunnen zij hun onderzoek naar de ontwikkeling van nieuwe therapieën voor patiënten met bloed- of beenmergkanker verder vorm geven.

Deze onderzoeksprijs is ingesteld ter nagedachtenis aan Bas Mulder, die op 24-jarige leeftijd aan lymfeklierkanker overleed. Tijdens zijn ziekte beklom hij de Alpe d'Huez meerdere malen met zijn racefiets en inspireerde hij mensen van alle leeftijden. In ons lab worden we dagelijks geïnspireerd in ons onderzoek naar nieuwe kankerbehandelingen, dankzij het geld van de award, dat door de fietsers van de Alpe d'HuZes evenementen is verzameld. Opgeven is geen optie! Daarom hebben we een team van collega's en vrienden van het Laboratorium voor Hematologie samengesteld met de naam "Lab d'HuZes" om op 4 juli 2015 ook de Alpe d'Huez op te fietsen en zo op een andere manier onze bijdrage te leveren aan de strijd tegen kanker.

Op donderdagavond 22 januari 2015 houden wij een symposium, waarin wij ons onderzoek verder zullen toelichten. Als U meer informatie over dit symposium wilt ontvangen of onze wielerploeg eventueel wilt sponsoren, dan kunt U per email (Willemijn.Hobo@Radboudumc.nl) contact met mij opnemen. Daarnaast kunt U ons volgen op facebook.com/LabdHuZes of via mijn Alpe d'HuZes pagina <http://deelnemers.opgeveni.sgeenoptie.nl/acties/willemijnhobo/willemijn-hobo/>

Nederhemert 1200 jaar

Nederhemert 1200 jaar.

Maar hoe zat dat nou precies?

We hebben met veel plezier dit jaar gevierd dat Nederhemert 1200 jaar geleden voor het eerst in een officieel document werd genoemd. De dorpsraad hield dan wel wat slagen om de arm en schreef: "*er zijn aanwijzingen dat bepaalde vermeldingen uit de negende eeuw op Nederhemert slaan...*" Maar Sylvia Dumont en Marc Kleynen hadden in hun boekje over de gemeentewapens van de Bommelerwaard (Van wege den Koning, 1992) beschreven dat in 814 enkele boerderijen geschonken werden aan de abdij van Lorch. Ze hadden dat overgenomen uit andere publicaties. Op gezag van deze archiefmedewerkers hebben Poederoyen, Aalst en Nederhemert aangenomen dat daarmee het bestaan van hun dorpen bevestigd werd. En een zo respectabele ouderdom moet zeker gevierd worden.

Maar wat stond er nou precies in die oude papieren? Karel Emmens, bouwhistoricus en werkzaam voor de Monumentencommissie van de Gemeente Zaltbommel is voor ons in de archieven van de abdij van Lorch gedoken. Hij schreef het in het blad *Tussen de Voorn en Loevestein* van de Historische Kring Bommelerwaard. De abdij lag in de buurt van Worms aan de bovenloop van de Rijn. Het was in de begintijd van de christianisering van de lage landen, de tijd van Keizer Karel de Grote, die in 800 tot keizer werd gekroond en in 814 overleed. Hij was de beschermheer van de abdij. Misschien wel om die reden kreeg de abdij veel schenkingen. Maar de documenten waarop duidelijk staat dat er in 814 boerderijen uit de Bommelerwaard geschonken werden, zijn verloren geraakt. De oudste geschriften in het archief zijn van rond 1170, dus zo'n 350 jaar later. Toen heeft men verschillende keren een opsomming gemaakt van alle schenkingen die de abdij in de eeuwen tevoren had ontvangen. Al deze teksten zijn in het Latijn, dat maakt het niet gemakkelijker om precies vast te stellen wat en wie er wordt bedoeld. Karel Emmens heeft alle documenten zelf bekeken en de teksten vergeleken. Er worden verschillende heren genoemd met indrukwekkende namen als Balderik, Gerward en Hilderat. Waar zij precies woonden en wat hun eigendommen waren wordt niet duidelijk. Wel is zeker dat zij allen in de tijd van 815 tot 850 boerderijen en land schonken aan de abdij Lorch. Die boerderijen lagen in het hele rivierengebied van Gendt bij Nijmegen tot in de Bommelerwaard. Uiteindelijk concludeert Karel Emmens dat de meest waarschijnlijke datering voor de schenkingen uit Aalst, Poederoyen en Nederhemert rond 850 moeten zijn geweest en wel door ene Balderik. Deze Balderik schonk ook een boerderij uit Zaltbommel aan de Utrechtse kerk. Dat betekent dat we in 2050 nog eens een feest kunnen vieren voor het 1200-jarig bestaan. Maar neemt u maar van mij aan dat Nederhemert ook in 814 al bestond. Want aan een gerenommeerde abdij geef je geen boerderij die net uit de klei is opgetrokken, dan geef je een bedoening die zijn waarde heeft en geld opbrengt. Dus een met een gerenommeerde ouderdom, misschien wel 50 of 100 jaar, wie zal het zeggen?

Nederhemert 4 november, Trees Blom

Munitieschepen in de Maas

Munitieschepen in de Maas

Rijen donkere schepen in de Dode Maas voor Wellseind, zo herinner ik ze uit mijn jeugd. We woonden er een paar honderd meter vandaan, maar ze leken me een andere wereld. Later woonde ik enkele jaren naast een gepensioneerd schipper van een van die schepen. Munitieschepen, wat deden ze daar? Nu, een veertig jaar later, ben ik op onderzoek uitgegaan.

Arie de Koning

Algemene situatie

Dat onderzoek voert terug naar de hoogtijdagen van de koude Oorlog. Nog maar net herstellend van de enorme ontwrichtingen die de Tweede Wereldoorlog had aangericht, maakte men zich in West-Europa in de jaren vijftig van de vorige eeuw grote zorgen over het Russische gevaar. Nederland was in 1949 toegetreden tot de NAVO, de Noord-Atlantische Verdragorganisatie, die zich in die tijd bewapende tegen de communistische dreiging vanuit het oosten. De leden van de NAVO waren verplicht wapen- en munitievoorraden aan te leggen en op peil te houden, ook Nederland. Nederland bouwde een uitgebreide munitie oorlogsreserve op die bestemd was voor het Eerste Legerkorps. De voorraden werden al spoedig omvangrijk, dat in de munitiemagazijnen een tekort aan ruimte ontstond. Omdat de bouw van depots op korte termijn geen oplossing bood, moest naar alternatieven worden gezocht. Die vond men in de vorm van binnenvaartschepen. Op 8 oktober 1953 werd door directeur-generaal Duijveman van het Eerste Legerkorps machtiging verleend voor het huren van binnenschepen, met als doel de opslag van munitie. De locaties waar de schepen kwamen te liggen zouden zorgvuldig worden gekozen, met inachtneming van speciale veiligheidsmaatregelen. Het eerste munitie magazijn aan boord van een binnenvaartschip werd op 16 oktober 1953 in de Botlek ingericht als het '41^e Munitie Uitrustings Magazijn'. De

Staat der Nederlanden stelde officiële contracten op met de verhuurders van de schepen, die niet moeilijk te vinden waren. Schippers waren maar al te bereid hun schepen voor deze vorm van munitieopslag beschikbaar te stellen. Zo waren ze verzekerd van een vrij hoog vast inkomen en lagen ze gedurende lange tijd op een zelfde locatie, wat voordelen bood. Het gezin mocht aan boord blijven en er waren regelingen voor het naar school gaan van de schipperskinderen, die met een snel bootje, oftewel de Spido, over het water vervoerd werden. Ten behoeve van de munitie opslag in schepen werd een zogenaamde instructie vastgesteld, waarin richtlijnen waren opgenomen voor de beheerder van de munitie, de Spidoschipper en de schipper van het magazijnschip. De details van de opslag werden vastgelegd in een Technisch Bulletin. In 1960 was het grootste aantal schepen in gebruik, namelijk 186 stuks, met een totale scheepstonnage van 92.782 ton. De schepen lagen op negen locaties afgemeerd, te weten in Akersloot, Alem, Nederhemert, Niftrik, Waspik, Hardenberg, Zijkanaal F (in de provincie Noord-Holland), Ramspol en De Zande (twee locaties in de buurt van Kampen). In 1961 bedroegen de kosten voor de huur van de schepen en de zelfstandige aanschaf daarvan totaal 3,3 miljoen gulden. Aan het begin van de jaren zeventig van de vorige eeuw viel het doek voor de drijvende munitiemagazijnen.

De locaties in de Bommelerwaard In de jaren zestig van de twintigste eeuw lag er in de Maas in de Bommelerwaard op twee locaties binnenvaartuigen met een lading munitie aan boord voor anker. De eerste locatie was te vinden in Alem. Daar lagen een achttal schepen in de Maasarm bij Rossum achter de steenfabriek (van ongeveer 1955 tot 1973) en een zelfde aantal schepen eveneens in de Maas tegenover watersportcentrum Den Bol bij Kerkdriel (van ongeveer 1962 tot 10 oktober 1968). De tweede locatie bevond zich in

Nederhemert. Daar lagen een vijftiental schepen voor anker in de Dode Maas voor Wellseind, zo tussen 1955 en 1973. Al deze schepen lagen op een bepaalde afstand van elkaar verwijderd met het oog op explosie gevaar. Ze lagen ook los van de wal vanwege het risico van sabotage. De schepen bevonden zich in water van het Rijk, zodat een gemeentelijke vergunning voor het afmeren niet nodig was. Rijkswaterstaat had schriftelijk toestemming gegeven om schepen geladen met munitie op de bewuste plaatsen neer te leggen.

Munitieschepen op de tweede locatie, bij Nederhemert, in de Dode Maas voor Wellseind.

Kadegeld

De gemeente Kerkdriel deed pogingen om uit deze regeling bepaalde financiële voordelen te trekken. Zij wilde voor de schepen in de Maasarm bij Alem één gulden per kubieke meter of per ton aan kadegeld ontvangen van de Koninklijke Landmacht, Dienst Magazijnschepen. Deze vlieger ging echter niet op, omdat, zoals gezegd, de schepen zich in feite niet op het terrein van de gemeente bevonden. Toch kwam, na wat heen en weer geschrijf, de Landmacht op 23 augustus 1958 met de gemeente overeen geen kadegeld, maar per jaar f 400, - te betalen voor het laden, lossen en de aanwezigheid van een loods en steigertje. Toen in 1962 de schepen in de Maasarm bij Kerkdriel erbij kwamen, werd dit bedrag verhoogd tot f 600, - per jaar. In 1968 werd deze regeling beëindigd omdat de schepen van de Maas bij Kerkdriel waren weggesleept naar Nederhemert.

De schepen

De schepen waren voornamelijk oude sleepschepen, dat wil zeggen vrachtschepen zonder motor, die werden verplaatst door een sleepboot. Het ruim van deze schepen was brandwerend gescheiden van het woongedeelte, de roef. De toegestane hoeveelheid munitie per schip was 600 ton. Omdat sommige schepen wel 1400 ton aan konden waren ze niet altijd vol. Om de drie à vier jaar werden de schepen gelost, kregen ze een werfbeurt en werden ze opnieuw beladen. Op elke locatie zorgde een Spido voor het verkeer met de wal, de bezorging van post, brandstof en het periodieke drinkwater voorziening. De Spido was een Desta sleepbootje dat werd bevaren door de schippers zelf, volgens een bepaald dag- en nachtrooster. Het munitie sleepschip Piaternella groot 260.181 ton van schipper J.H. Tillich lag vanaf 22 mei 1956 tot 1960 (vertrok naar Waspik) in de Maas voor Wellseind. De huurprijs die de Staat der Nederlanden voor dit sleepschip betaalde was f 32,50 per dag. De ontvangsten van het sleepschip Piaternella op de binnenvaart waren in 1955 fl. 14.035,33 en de uitgaven fl. 7104,05 zodat netto overbleef fl. 6.931,28. De ontvangsten als munitieschip op de locatie Nederhemert waren in 1957 fl. 15598,91 en de uitgaven fl. 4.300,92 er bleef dan netto over fl. 11.297,99. Door het sleepschip te verhuren steeg het inkomen van de schipper met fl. 4.366,71 per jaar, wat een verhoging was 63%.

De schepen in de Maas op de locatie Nederhemert in 1958.

1. Spesalutis	van	schipper	Molegraaf
2. Maria	„	„	Silvius
3. Marina	„	„	v.Kessel
4. Alberica	„	„	Eggenhuis
5. Adriaan	„	„	Stadhouders
6. Herjo	„	„	Lentjes
7. Troo	„	„	Hazewindus
8. Adriaan	„	„	Pruijssen
9. Alja	„	„	Slagter
10. Verwisseling	„	„	de Bruin
11. Franjoa	„	„	de Haan
12. Anna Christina	„	„	de Bruin
13. Rival	„	„	Krikke
14. Manjé	„	„	Saarloos
15. Twee zusters	„	„	Volker
16. Piaternella	„	„	Tillich

17. Vrijbouter	„	„	in't Veld
18. Cornelia	„	„	Witte
19. Amor	„	„	Vredeborg.

Het munitiesleepschip Corba in de winter van 1962/63 op de locatie Nederhemert voor Wellseind.

Schipperskinderen van de Corma vertellen.

Vakantie werk, Peter vertelt:

Ik heb toen ook op een zandscheepje, welke aan de kade bij de spido lag, elke keer zand gelost en dat ging toen met een giek en dan van beneden naar boven lopend achter een bak hangend welke dan in een trechter op de wal leeg gekieperd werd. Deze moest ook wel eens in Heusden lossen en dan ging ik daarheen. Ook weet ik nog dat wij bij de Firma Vos in Nederhemert sinaasappels sorteerde voor de vrachtwagens die op transport gingen. Ik geloof dat ze 5 dochters hadden maar wij waren daar, volgens ons Pa en Ma, veel te jong voor, ze moesten eens weten. Of bij een boer op het land b.v. bonen en/of aardbeien plukken. Later hebben Peter en ik in Nederhemert nog eens in een steenfabriek gewerkt, zwaar werk was dat voor ons als jonge jongens van ongeveer 13 - 14 jaar oud.

Vakantiewerk. Johan vertelt:

In Nederhemert waren er legio mogelijkheden om vakantiewerk te doen. Ik heb daar kassen gebouwd, sinaasappelen gesorteerd bij Vos Nederhemert, bonen geplukt, aardbeien geplukt, gevormde (ongebakken) stenen gestapeld. Ik heb ook 4 weken bij Jonker Fris gewerkt in Heusden. Blikken doperwten inpakken. De vijfde week ging broer Peter ook mee. Ik stond die dag op een nieuwe plek (aanvoer lege blikken voor de appelmoes) en we hadden 's morgens eigenlijk niets te doen. En 's middags moest er ineens hard aan gepeesd worden. Ik werd op staande voet ontslagen vanwege het toen op een ongepast

moment lachen tegen de baas. Toen ik dat tegen Peter zei bleek dat hij het ook wel voor gezien hield en konden we samen naar huis. Maar het leukste (en spannendste was toch het varen met de spido. Je was ééns in de vier dagen 24 uur paraat. Je voer elk uur een rondje, 's nachts elke twee uur. Je patrouilleerde, bracht drinkwater en post rond, haalde mensen van boord etc. Leuk werk, zeker als 17-jarige. Het mistte de eerste nacht, maar ik durfde niet te stoppen met varen, dus liep ik al direct vast op een zandbank. Ik heb het mijn vader, die toen voorman was van de spido-schippers, pas een paar jaar later verteld.

De Spido die de verbindingen onderhield met de wal en tussen de schepen onderling is hier op de locatie Nederhemert het ijs aan het breken in de winter van 1962/63

De Spido vaart in 1959 tijdens een storm langs een munitie schip voor Wellseind.

De lading

De ruimen waren gevuld met allerlei munitie, per schip verschillend. In de schepen waren onder andere kogels, antitankmijnen, landmijnen en granaten te vinden. In het Technisch Bulletin 9 Munitie 3 (TB-9 MUN 3) stond hoe die munitie opgeslagen diende te worden met gebruikmaking van opslaggroepen, veiligheidsafstanden, stapeling enz. Zo werden per ruim lichte patronen in het vierkant gestapeld. In het midden kwamen dan de zwaardere fosforgranaten. Ook werd het sluiten en het luchten van de ruimen geregeld. Temperatuur en luchtvochtigheid waren uiterst belangrijk en moesten nauwkeurig worden geregistreerd. De luiken konden met kleden worden afgesloten, maar ze moesten ook regelmatig open staan in verband met de beluchting. Deze maatregelen zorgde ervoor dat de munitie op het water gemakkelijker droog te houden was dan in bijv. ondergrondse bunkers.

Bewaking

Voor de bewaking van de munitieschepen werd op elke locatie een wacht- en opslagruimte gebouwd. De dienst doende wacht vertrok om de twee uur met de Spido voor een ronde langs de schepen. In de eerste jaren kon men nog een soldaat aantreffen, die met het geweer geschouderd op de Maasdijk voor de loopbrug te Nederhemert stond. Later werd dat een wat minder opvallende bewakingsdienst van het Regiment van Heutz Infanterie Beveiligings Compagnie. Elke dag verzorgde een busje vanaf de Frederik Hendrik kazerne in Vught de wisseling van wacht. Het spreekt vanzelf dat op de munitieschepen altijd iemand aan boord moest zijn.

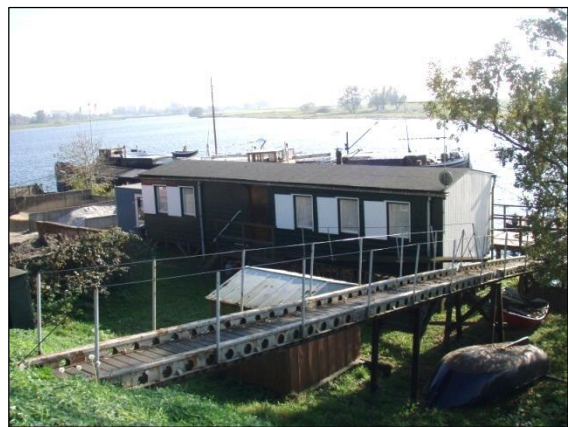
De veiligheid

Ieder munitieschip had een sein op de voorplecht, bestaande uit een groot rood bord. Verder was op het dek een bord geplaatst dat een sigaret weergaf met een kruis erdoor. Het grootste gevaar aan boord van een munitieschip was natuurlijk brand. In de roef mocht gerookt en gekookt worden. De petroleumstellen, en later de gasstellen en – flessen, werden uiteraard aan strenge veiligheidseisen onderworpen. De gasflessen moesten buiten worden geplaatst. Alles werd volgens een instructie tot in detail geregeld. Zo

kreeg bijv. iedere schipper de beschikking over een seinpistool met twee kleuren seinpatronen. Met het ene patroon kon een scheepsnoodsein worden afgegeven wanneer bijv. lekkage optrad of een dokter nodig was. Het andere was het militair alarmsein dat in geval van brand, sabotage, op drift raken e.d. diende te worden gegeven.

Maar toch! Er lag op iedere locatie ongeveer 9.000 ton aan munitie opgeslagen (15 maal 600 ton). Bij een ontploffing van een schip zou dat grote gevolgen hebben voor de mensen aan boord en in de verre omgeving. Dat was algemeen bekend, want er was geen geheimhouding en de ligplaatsen en schepen waren geen verboden gebied. Wij (leden van de lokale bevolking) waren op de hoogte van wat zich in de ruimen bevond. Toch was er nooit sprake van enig protest. Niemand maakte zich kennelijk ongerust over het mogelijke veiligheid risico. De schepen lagen er, en dat werd als een gegeven aanvaard.

De nog steeds bestaande wacht- en opslagruimte met de loopbrug naar de Maasdijk op Den Bol te Nederhemert.

Op 12 juni 1967 vloog in Utrecht een munitieschip van 45 ton de lucht in. Terwijl het met afgekeurde munitie op geladen werd. Daarbij vielen twee doden en 142 gewonden. Tot 750 meter in de omtrek werd zware schade aangericht. Naar aanleiding van deze ramp kwam Utrechts Nieuwsblad poolshoogte nemen in Alem en Kerkdriel. In de krant verscheen een groot artikel met koppen als: 'Niemand is ongerust want Utrechtse klap was ver weg', 'Rustig kamperen bij tien munitieschepen', en 'Ze leven onbezorgd bij

hun drijvende kruitvaten'. Met andere woorden: in de Bommelerwaard bleef men na deze ramp, die hier natuurlijk ook had kunnen gebeuren, onverstoort. Heel anders was de stemming in Utrechtse omgeving. Daar wilde men na de verwoestende explosie onmiddellijk af van de gevaarlijke munitietransporten.

Door de enorme kracht van de ontploffing belandde het achterdeel van een munitieschip in juni 1967 midden op een bedrijventerrein in Utrecht. Als zo'n ontploffing in Nederhemert of Alem had plaatsgevonden, waren de gevolgen oneindig veel ernstiger geweest. De Bommelerwaardse munitieschepen hadden namelijk vergeleken met het Utrechtse schip een gigantische hoeveelheid explosief materiaal aan boord.

Opheffing gedeelte locatie 1 Alem, Maasarm bij Kerkdriel.

In de jaren 1960 nam het onbehagen over de munitieschepen toe in de gemeente Kerkdriel. Niet de veiligheid van de inwoners stond daarbij voorop, maar economische motieven. De gemeenteraad oefende op de overheid druk uit om de schepen weg te krijgen met het argument dat ze een nadelige invloed hadden op de groeiende recreatie en de populariteit van de jachthaven. Alle inspanningen hadden uiteindelijk resultaat. Op 5 maart 1968 gaf Rijkswaterstaat aan geen bezwaar te hebben tegen het afmeren van een aantal met munitie geladen sleepschepen in de dode arm van de afgedamde Maas bij Nederhemert.

Voorwaarde was dat deze schepen voor anker gingen benedenstrooms van het opgespoten gedeelte recreatiestrand langs de oostelijke oever van de Dode Maas. Vervolgens kreeg

men in Kerkdriel het bericht dat de schepen weggesleept zouden worden. Weliswaar zou eerst een aantal in de rechterarm doodlopende tegen de dam bij Alem blijven liggen. Zoals in een brief van 20 maart 1968 van de gemeente Ammerzoden aan de Directie Vervoerswezen van het Ministerie van Defensie opgemerkt wordt, werden met het overbrengen van de schepen van Kerkdriel naar Nederhemert-Wellseind de moeilijkheden alleen maar verplaatst. Het ministerie beloofde dat voor het geval er ook in Wellseind een jachthaven zou komen, de munitieschepen daar verwijderd zouden worden. In elk geval konden in Kerkdriel de aanlegsteiger en de wacht- en opslag ruimte worden afgebroken toen op 10 oktober 1968 de schepen naar Nederhemert-Wellseind waren gesleept.

Op zoek naar berichtgeving in de plaatselijke pers is slechts één artikel over de munitieschepen opgedoken. In het weekblad *Deze Week in Stad en Streek* van 5 juli 1968 werden Driel en Alem proficiat gewenst met het vertrek van de munitieschepen 'Jammer voor Well en Hemert' heette het, want daar werd men er vervolgens mee opgescheept. De gemeenten in de Bommelerwaard moesten volgens de auteur beter samenwerken om economische schade en aantasting van het landschap te voorkomen.

Opheffing van de drijvende munitiemagazijnen.

Volgens het boek 'Munitie voorziening door de jaren heen' door majoor J.A. van Wiechen zou op 26 januari 1965 een einde zijn gekomen aan de drijvende munitiemagazijnen. In de Bommelerwaard was dit echter aantoonbaar niet het geval. Hier moest men nog een aantal jaren geduld hebben. De laatste munitieschepen zijn in 1972-1973 net zo stil en onverwachts uit Alem en Nederhemert verdwenen als ze gekomen waren. Waar de onvoorstelbare hoeveelheid munitie is gebleven, kan worden opgemaakt uit de bestemmingen van de schepen die de munitie afvoerden. Vaak was dat richting Ardennen voor opslag, of richting zee voor dumping. Toekomstige generaties zullen hopelijk nooit meer zulke levensgevaarlijke opslag in hun omgeving toestaan. Het is al erg genoeg dat ze te maken krijgen met de milieuschade van

doorgeroeste munitie die in de jaren zestig en zeventig van de vorige eeuw in zee werd gedumpt. Een deel van die munitie heeft dus ooit in de Bommelerwaardse Maas schijnbaar onschuldig voor anker gelegen!

Afbeeldingen, bronnen en literatuur

Afb. 1 Het Utrechtsch nieuwsblad van zaterdag 17 juni 1967 pag. 1.

Afb. 2 Foto: Stichting het veer Nederhemert

Afb. 3 Foto: website www.kustvaartforum.com

Afb. 4 Foto: website www.kustvaartforum.com

Afb. 5 Foto Archief Pieterella van schipper Tillich.

Afb. 6 Foto: auteur

Afb. 7 Foto: website Geheugen

Streekarchief Bommelerwaard, Archief v/d gem. Ammerzoden (1811) 1945-1979 nr.133/1472 en Archief v/d gem. Maasdriel 1945-1979 nr. 203/2051

Het Utrechts Archief, Het Utrechtsch nieuwsblad van zat. 17 juni 1967 pag. 1 en 7

Streekarchief Bommelerwaard, Deze week van 5-7-1968 pag.1.

Archief Pieterella van schipper Tillich.

J.A. van Wiechen, Munitie voorziening door de eeuwen heen, 's-Gravenhage, 1983.

ff wat anders....

Heeft u een baby gekregen,
een jubileum gevierd.... heeft u iets
verzameld...iets meegemaakt... kunt u iets wat
weinig mensen kunnen....bent u ergens trots
op... weet u nog leuke verhalen van vroeger....
deel het met uw dorpsgenoten!
Meldt het aan de redactie
van de dorpskrant

STMR

Van links naar rechts:

Annette Grandia, Rianne van Helden, zittend op het bagagerek :
Gerrie de Boer.

Daarachter : Margreet Speyer, Nelleke Hoskam, Jennie van Strien,
Liza Schreuders en Jeannette van Zanten. Daarvoor Jeannette van
Hemert en Mariska Toonen onze zorgcoördinator.

Zoals u wellicht in de media heeft vernomen gaat er vanaf januari 2015 veel veranderen in de zorg. Daarom willen wij aangeven wat de mogelijkheden zijn bij STMR.

U woont zelfstandig thuis en dat wilt u het liefst blijven doen. Maar door omstandigheden kan het zijn dat het niet meer zo makkelijk gaat. In die gevallen is er verzorging of verpleging. Het thuiszorgteam Zaltbommel (Aalst Nederhemert) en omstreken van STMR is er voor u. Of het nu gaat om thuiszorg, personenalarmering met eventuele professionele alarmopvolging, maaltijdvoorzieningen of een andere service, wij staan voor u klaar!

Ook voor complexe handelingen, zoals infuus of morfinepomp, hoeft u niet altijd naar het ziekenhuis. Ons Team Gespecialiseerde Verpleging kan dit bij u thuis doen. Verder bieden wij advies en begeleiding bij onder andere de omgang met diabetes, astma/copd, reuma, hartfalen en oncologie. U kiest zelf en maakt alleen gebruik van de zorg die u wenst of nodig hebt. En omdat we een klein team zijn, kent u onze medewerkers snel persoonlijk.

Wanneer/waar kan ik terecht?

Vanaf januari bent u van harte welkom op het open inloopspreekuur van de wijkverpleegkundige op maandag van 13.00 – 14.00 uur. U vindt ons in het Gezondheidscentrum Nederhemert, Boterbloemstraat 23, 5317 NH Nederhemert.

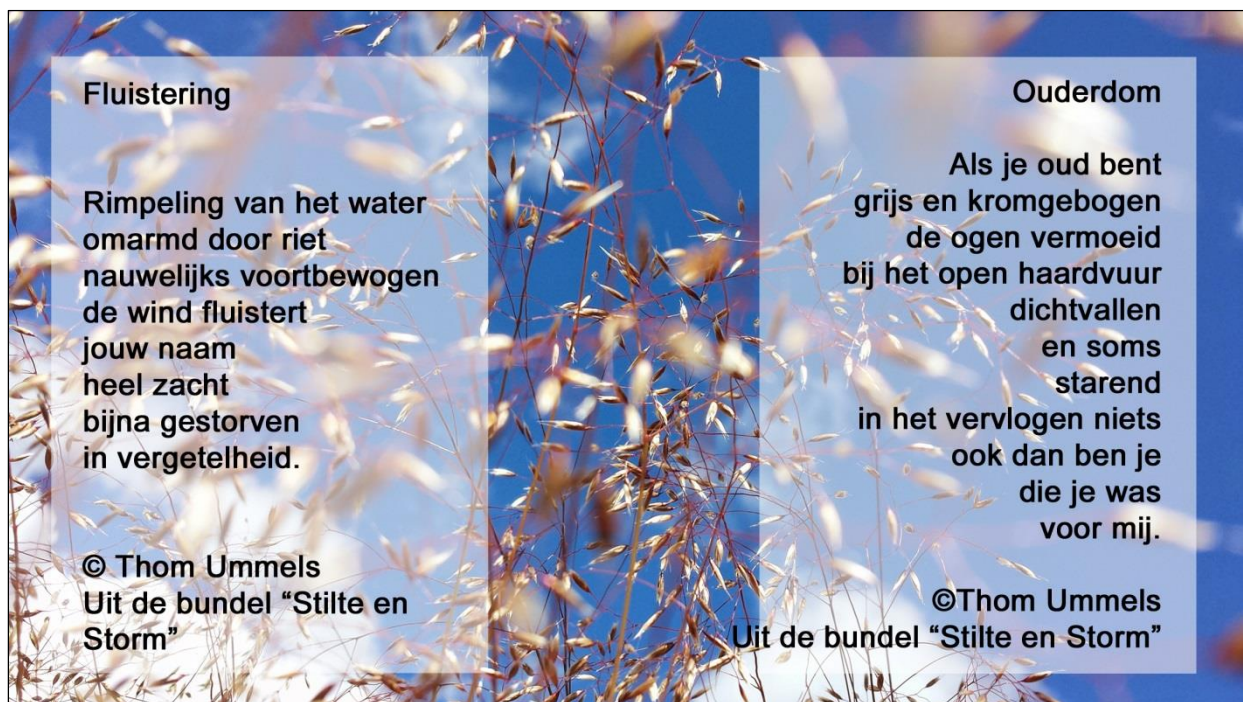
Vindt u het prettig als de wijkverpleegkundige bij u thuis komt? Dat kan! Vanzelfsprekend zijn hier geen kosten aan verbonden.

Voor meer informatie kunt contact opnemen met Mariska Toonen (Coördinerend wijkverpleegkundige) 0620842367, Gerrie de Boer 0610050607 of Jeannette van Dalen 0622769558. Mocht u een van onze collega's tegenkomen, schroom dan niet om uw vraag te stellen.

Bij geen gehoor kunt u 24 uur per dag, 7 dagen in de week contact opnemen met de klantenservice, telefoonnummer 0900-8433 (€ 0,45 per gesprek).

Mailen met de wijkverpleegkundige mag ook: mmeyer@stmr.nl

Van de dorpsdichter

Een jongere stelt zich voor

Mijn naam is Wouline Oomen – van Dam, 21 jaar en woonachtig in Nederhemert. Ik heb het al een poosje geleden aan Arjan Oomen te danken dat ik een stukje mag schrijven in de dorpskrant. Harstikke leuk natuurlijk. Dus dat waren we ook van plan. Maar ja u kent het wel, net getrouwd, nooit meer aan gedacht en zo kregen wij wat verlengde “ witte broodsweken ” van de redactie en las u de vorige keer een stukje van Martin van Hemert. Maar nu is het dan toch echt mijn beurt.

En ja waar ga je het dan eens over hebben. Doen we een standaard verhaaltje of iets anders. Ik denk daar al verder typend nog wel even over na. Eerst nog maar wat informatie over mijzelf. Tenslotte is het ook de bedoeling dat we ons eigen voorstellen. Ongeveer 4 jaar geleden kwam ik hier met mijn vader en moeder, 1 zus en 3 broertjes wonen in Nederhemert. En ja wat vond ik daar toen van.... Nou het kon allemaal wel wat enthousiaster. Ik vond het uiteindelijk maar

niks zo'n klein dorpje. Maar al gauw beviel het beter en kreeg ik het steeds meer naar mijn zin. En ondanks dat ik altijd geroepen heb dat ik niet met een Hémerse jongen zou trouwen gebeurde dat toch. Nou niet gelijk natuurlijk, maar we werden verliefd en bleven verliefd.

En zo ben ik nu inmiddels getrouwd met voor mij de leukste man van Hémer. Verder heb ik een prachtige opleiding sociaalagogisch werk niveau 3 achter de rug, alleen werk ik daar nu totaal niet mee. Maar wie weet komt dat nog een keer in de toekomst. Op dit moment werk ik bij de lucht restaurants aan de snelweg bij Zaltbommel. Daar doe ik van alles en nog wat en ben ik nu ook bezig met een “cursus” op het gebied van horeca. Het is altijd leuk en goed voor je om wat voor werk je ook heb, en daar bedoel ik mee: hoe anders je baan ook is dan waar je eigenlijk voor geleerd heb, om ook daarin te kijken wat je kan en wat je nog meer zou kunnen bereiken. Tenminste zo bekijk ik dat. Maar goed ik denk dat dit over het algemeen wel bekende informatie is. Want één van de grote voordelen van een dorp is dat we elkaar altijd goed op de hoogte houden van alles wat er gebeurt hier in en rondom Nederhemert.

Nou heb ik uiteindelijk nog een standaard verhaaltje geschreven. Maar goed dat is ook het makkelijkst om te doen. Indien er nou nog meer dingen zijn die u graag zou willen weten kom gerust langs aan de Hofstraat. We wonen rustig en verscholen wat naar achteren. Dus op het eerste gezicht zou u het nog wel eens niet kunnen zien als u door de straat rijdt, maar schroom niet verder te komen. De deur is altijd open als we thuis zijn. Nou moet ik er bij zeggen dat we niet vaak thuis zijn. Maar proberen kan altijd. Zo ik moet toch eerlijk zeggen, het was me een waar genoegen om een stukje te schrijven voor de dorpskrant. Ik hoop dan ook dat u het met plezier heb kunnen lezen. En we zien weer uit naar de volgende jongere die zich voorstelt.

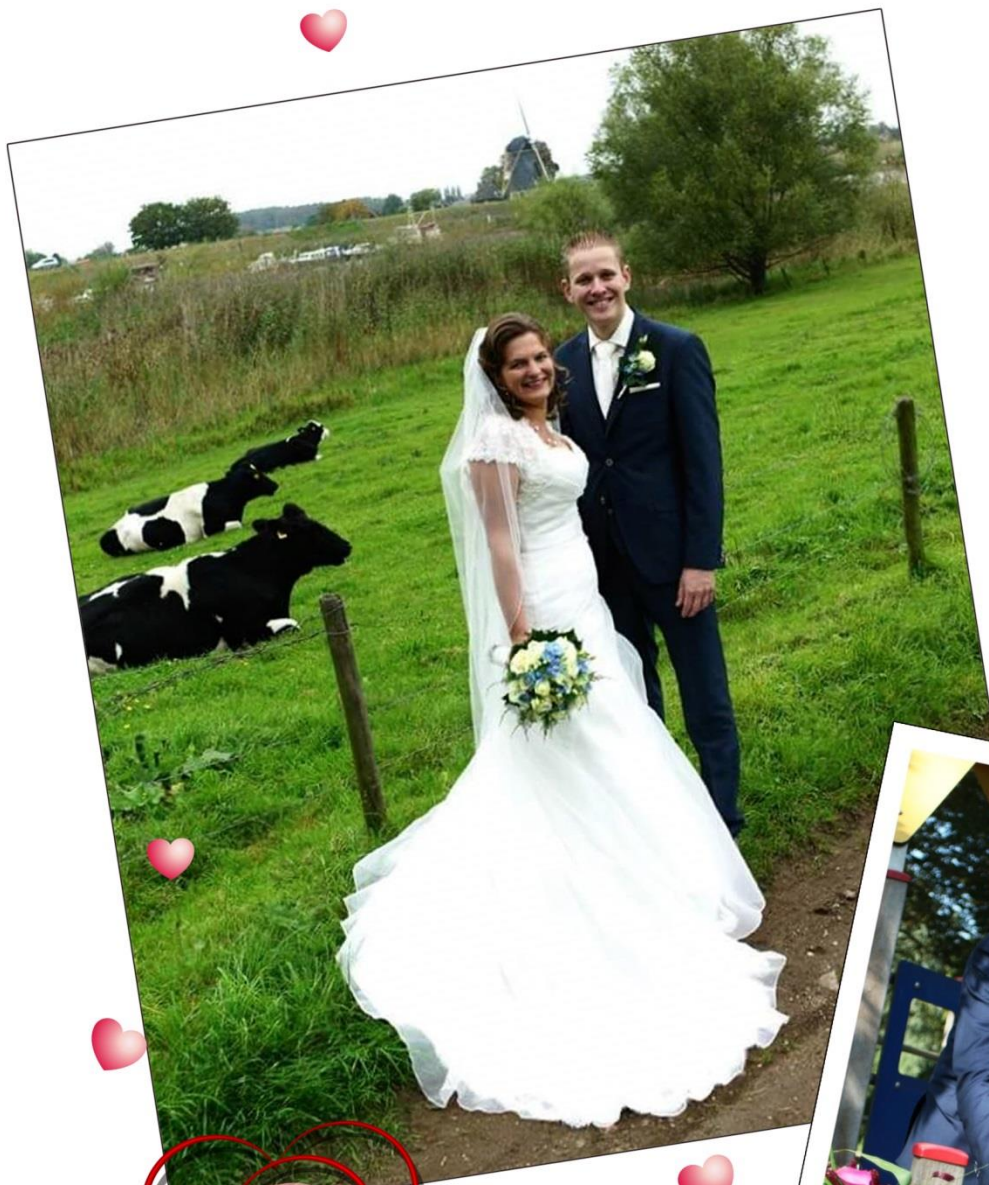
Ik geef de pen door aan Marlies van Aalst

Getrouwd!

Getrouwd!

f

Talent in Nederhemert

Wonen en werken op 'Zuid'

Ze vinden zelf dat ze op de mooiste plek van de wereld wonen met aan de ene kant het water van de afgedamde maas als hun thuis en aan de andere kant alles wat het eiland te bieden heeft. Adri van Tol en Nelly ter Voert wonen op een woonark aan de veerweg in Nederhemert-Zuid. Nelly is orthopedagoge en werkt met kinderen, jongeren, ouders en professionals die met kinderen werken.

In hun werkzame leven richten zij zich beiden op talenten en zijn ze er van overtuigd dat ieder mens talenten heeft. En dat iedereen de verantwoording heeft om in zijn leven zijn talenten te ontdekken en te ontwikkelen. Om, zoals in de bijbel staat; te woekeren met je talenten. Voor wie het verhaal niet kent, het gaat als volgt:

De drie knechten die één, twee of vijf talenten (geldstukken) kregen van hun werkgever gingen hier op een verschillende manier mee om. Twee van hen wisten hun talenten te verdubbelen. Degene met één talent begroef deze omdat hij bang was dat hij het anders kwijt zou raken en hiervoor gestraft zou worden.

We hebben allemaal bij onze geboorte talenten meegekregen: deze zijn ons gegeven. Maar wie er niets mee doet of voor zijn verantwoordelijkheid wegloopt, zal zelfs de kleinste verantwoordelijkheid worden afgenomen. Talenten en hoe we ermee omgaan lopen als een rode draad door ieders leven. Ze zijn zichtbaar tijdens de geweldige,

maar ook tijdens alle moeilijke momenten in ons leven.

Talent is wat jou....." jou"maakt en wat je te brengen hebt in deze wereld, bijvoorbeeld het vermogen dat mensen zich meteen tot rust komen als ze bij jou in de buurt zijn of de mogelijkheid om je idealen zo te verwoorden dat anderen niets liever willen dan je te helpen om ze uit te voeren.

Talenten kunnen op verschillende manieren naar buiten komen en zijn niet alleen iets voor mensen die goed kunnen voetballen, zingen of piano spelen.

Toch kan het heel lastig zijn om van jezelf te weten of te zeggen wat je talenten zijn. We hebben niet geleerd om trots te zijn op onze talenten, we vinden het al gauw opscheppen. Wat het ook lastig maakt is dat je talenten zo'n wezenlijk onderdeel van jezelf zijn dat het voor jou heel gewoon is dat je dat kan. Sterker nog, dat jij je er zelfs voor verontschuldigd. Vaak zien anderen veel sneller waar jouw talent ligt.

Nelly gebruikt het KidsCompas met een talentscan en een spelanalyse om het talent van jouw of je kind te ontdekken. Met het

KidsCompas spreekt zij kinderen aan op hun eigen unieke talent en motivatie. In plaats van een kind dingen te leren die niet bij hem passen, sluit zij aan op de natuurlijke manier van leren en ontwikkelen. Zij daagt kinderen uit

om de talenten die hij of zij bezit, in te zetten om tot een oplossing voor problemen te komen.

Resultaat: een gelukkiger kind en dat is toch waar het om gaat?

Bij veel kinderen wordt er tegenwoordig gekeken naar wat ze niet kunnen, wat ze zouden moeten verbeteren. Nelly pleit ervoor om te kijken naar wat ze wel kunnen. Om op ontdekkingstocht te gaan naar hun talenten om daarna kinderen uit te dagen deze talenten op zoveel mogelijk verschillende manieren in te zetten. Om er echt mee te gaan woekeren.

Het voordeel van kijken naar aangeboren talenten is dat het niet alleen zicht geeft op deze talenten maar dat het ook duidelijk maakt waar iemands drive zit. Zijn motivatie en innerlijke motor. En dat het laat zien wat iemands natuurlijke manier van leren is. De manier waarop iemand het makkelijkst leert. Als leren lastig is dan gebeurt het vaak dat er geprobeerd wordt om een kind iets te leren op een manier die niet bij het kind past. Hoeveel makkelijker is het om iets moeilijksop een makkelijke manier te leren dan iets moeilijksop een moeilijke manier te leren.

De unieke combinatie van talenten maakt dat ieder mens ook zijn eigen voorkeur en manier van denken, voelen en doen heeft. Dit geldt zowel voor kinderen als alle grote mensen om een kind heen. Een ouder of een juf die het beste voor zijn kind wil, leeft vaak in de veronderstelling dat zijn (eigen) manier van denken, voelen of doen ook de beste manier voor het kind is.

De beste manier voor een kind is zijn eigen manier. Dit is lang niet altijd dezelfde als die van de mensen om hem heen.

Het is geweldig om te zien hoe er meer begrip en afstemming komt als volwassenen de talenten van kinderen gaan zien en hier waardering voor hebben i.p.v. het te willen veranderen.

Adri heeft dezelfde passie voor talent. Hij zet het in tijdens zijn begeleiding van bedrijven, teams en individuele medewerkers. Bedrijven gaan beter functioneren als medewerkers uitgedaagd worden om dingen te doen waar ze goed in zijn. Ze worden er blijer en productiever van. Hij ziet het als een uitdaging

om mensen op de beste plek binnen de organisatie te zetten. Mensen elkaars talenten te laten waarderen om zo als team en bedrijf tot grotere hoogtes te komen.

.....

Zijn ze niet met hun werk bezig dan vind je ze op hun woonboot of zijn ze met het verzorgen van Lucie de pony (op de veerweg) bezig.

Ben je nieuwsgierig geworden dan kun je meer informatie vinden op

www.talentkids.nl of op www.talentprofs.nl.

Van galerie tot goed doel

Ben Hoezen – Van galerie tot goed doel

Als je iemand van buiten de Bommelerwaard tegenkomt en je zegt dat je uit Nederhemert komt, dan komt het in veel gevallen voor dat ze nog nooit van Nederhemert gehoord hebt. Soms helpt het nog wel eens om te zeggen dat je uit Nederhemert komt ‘van de speeltuin op’t Ailand’. Maar sinds een paar jaar komt het ook nog wel eens voor dat er dan gezegd wordt: “Oh, daar bij die beeldentuin van Ben Hoezen aan de dijk!” En inderdaad, dat klopt. Binnen Nederhemert zelf is galerie ‘De Watervogel’ niet zo bekend, maar buiten ons dorpje wel. Tijd dus om eens te gaan kijken wat ‘De Watervogel’ nu eigenlijk allemaal is en inhoudt.

Na een vriendelijke verwelcoming van hond Tara, is het duidelijk dat we bij iemand terecht zijn gekomen die veel van kunst houdt. Overal waar je kijkt, hangt of staat wel iets wat met kunst te maken heeft.

Ben is z'n hele leven al Beeldend Kunstenaar. Ook is hij leraar geweest aan de Koninklijke Academie voor Beeldende Kunsten in Den Haag. Maar in Nederhemert is het ruim 19 jaar geleden begonnen. Ben Hoezen en Annemarie Spijjer zijn per toeval in Nederhemert terecht gekomen. “We hadden iets nodig en in een advertentie zagen we dat we dat in Nederhemert konden krijgen,” vertelt Ben. “Toen we het op gingen halen in de Molenstraat vroeg ik of ze in de buurt misschien een boerderijtje te koop wisten staan. Ja, dat wisten ze. Aan de dijk stond toevallig net een woonboerderij te koop. We

zijn toen gaan kijken en binnen de kortste keren hadden we het gekocht.” Ben en Annemarie zijn toen begonnen met het veranderen en verbouwen van de boerderij. De tuin bestond toen nog niet. Er waren alleen maar 2 kleine weilandjes. Met het idee om een beeldentuin te beginnen, hebben ze toen de tuin aangelegd. De hele verbouwing en de aanleg van de beeldentuin heeft een aantal jaren in beslag genomen, maar daarna is Ben van start gegaan. Hij schreef collega's aan en is toen met zijn eerste tentoonstelling begonnen en dat liep goed.

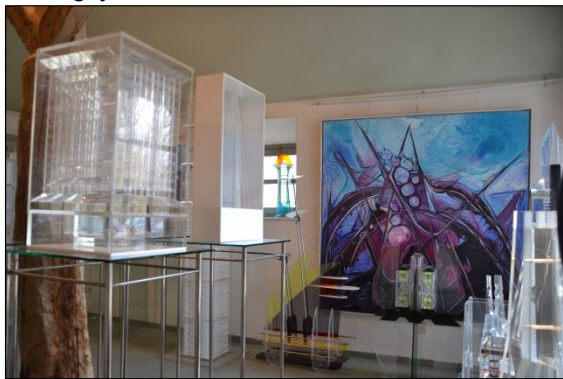
En toen kwam Afrika om de hoek kijken. “We reizen veel en destijds waren we in Zimbabwe. We kwamen daar beeldhouwers tegen die met steen werkten. Prachtig! Toen hebben we een aantal beelden gekocht en laten verschepen naar Nederland om daar de beelden te verkopen. Dat liep goed. Afrika is een mooi continent, dus we gingen een aantal keren terug en zo kwamen we in Burkina Faso terecht. In Burkina Faso maakten ze bronzen beelden. Ook deze beelden hebben we naar Nederland gebracht om te verkopen.”

Deze beelden worden nooit ‘zomaar’ gemaakt. Ze worden doelbewust en met een achterliggende gedachte gemaakt. Niet zoals bij ons, waar we beginnen en soms maar zien wat er ontstaat,” legt Ben uit. De beelden die verkocht worden, zijn vrij recent gemaakt. In huis hebben Ben en Annemarie echter de prachtige oude beelden staan, de zogenaamde etnografica. In de expositieruimte zijn ook mooie sieraden van Afrikaans zilver te vinden

die door een kunstenaar uit de Touarec stam worden gemaakt.

Door de Afrikaanse kunst is er uiteindelijk een band ontstaan tussen Ben, Annemarie en de bevolking van Burkina Faso. Burkina Faso ligt in West-Afrika en behoort tot de armste landen van de wereld. Er wonen diverse bevolkingsgroepen, waaronder christenen en moslims. In tegenstelling tot bepaalde plaatsen op de wereld, zijn zij wél in staat om vredelievend samen te leven. Dit komt omdat zij, naast hun Christelijk of Islamitische geloof, vooral geloven dat alles een ziel heeft. Spiritualiteit, en met name de verering van voorouders, is voor de inwoners heel belangrijk.

“Door de ontzettend vriendelijke bevolking, kwamen we daar graag en bouwden we een fijne relatie

met de mensen op,” vertelt Ben. “Op een gegeven moment vroegen zij ons of we ze wilden helpen. Er is daar namelijk veel armoede, en omdat het er maar 2 maanden per jaar regent, is er ook een constant gebrek aan water. Ons besluit was snel genomen en zo is in 2004 de ‘Stichting Vrienden van Burkina Faso’ ontstaan. We zijn klein begonnen, maar inmiddels is het uitgegroeid tot een uitgebreide organisatie, met verschillende projecten. Zo zorgen we onder andere voor schoon drinkwater. Omdat het in Burkina Faso dus maar 2 maanden per jaar regent, moeten ze het daar de rest van het jaar mee doen. Ze gaan dan ook heel zuinig met het water om, maar het water is er zo vies! Zodra we genoeg geld hebben, laten we daarom een pomp slaan. Dat is niet zomaar even gebeurd, want om schoon, helder water te krijgen, moet er eerst door een granieten laag heen geboord worden.”

Via een link op de website van dewatervogel.nl kun je doorklikken naar de website vriendenvanburkinafaso.nl Daarop kun je bekijken welke projecten er nog meer worden ondersteund. Deze projecten zijn voornamelijk gericht op vrouwen en kinderen. Zo worden er IKEA-lampjes op zonne-energie gespaard, zodat de kinderen 's avonds hun huiswerk kunnen maken. Elektriciteit is er namelijk op veel plaatsen nog niet. Het mooie van deze Stichting is, dat het verzamelde geld rechtstreeks naar de mensen gaat. Er blijft niks aan de strijkstok hangen.

In de loop van de jaren hebben Ben en Annemarie de Franse voertaal goed leren spreken. “Dat is natuurlijk wel nodig om de belangen van de Stichting op een goede manier te kunnen behartigen. Met gewoon school-Frans kom je er niet, want je moet ook de technische termen in het Frans machtig zijn. Ze spreken naast hun eigen stamtaal in Burkina Faso overigens geen Frans zoals wij dat op school leren, maar Afrikaans-Frans. Eigenlijk vergelijkbaar met ons Nederlands en het Afrikaans-Nederlands.” Ben en Annemarie gaan regelmatig naar Afrika en hebben er inmiddels ook een huis. Alleen in de zomer en tijdens het regenseizoen gaan ze niet. “In de zomer kan het er wel 50 graden worden. Dat is voor ons een beetje teveel van het goede. En tijdens het regenseizoen regent het zo hard dat de zandwegen – want verharde wegen zijn er nauwelijks- veranderen in modderpoelen, zodat er geen doorkomen aan is,” vertelt Ben.

Ben en Annemarie gaan graag naar Afrika. Ze proberen er om de 2 maanden naartoe te gaan. In januari gaan ze weer. En dat belooft een bijzondere reis te worden. De 80^e verjaardag van Ben zal dan namelijk gevierd gaan worden. In Burkina Faso worden

verjaardagen eigenlijk niet gevierd. Maar voor Ben maken ze graag een uitzondering. Het belooft een groots feest te worden, want de voorbereidingen zijn al in volle gang. “Van mij hoeft het niet zo, hoor, maar ze vinden het leuk om te doen,” lacht Ben.

Het is duidelijk dat Afrika een grote rol speelt in het leven van Ben en Annemarie. Maar naast zijn werk voor de Stichting en de galerie, vindt Ben nog tijd om zelf moderne kunst te maken. In een aparte expositieruimte in het voorhuis heeft hij zijn kunstvoorwerpen staan die zijn gemaakt van perspex, een soort kunststof. Sommige van zijn kunstvoorwerpen staan ook in de beeldentuin.

Zijn perspex kunstvoorwerpen maakt hij in zijn werkruimte, waar allerlei attributen, zoals een werk- en draaibank staan om zijn project te kunnen maken. Zijn kunstvoorwerpen maakt hij niet met voorbedachten rade. Ze ontstaan tijdens het proces van creëren. “Dat is het leuke aan het maken van mijn kunstvoorwerpen. Het is steeds weer een avontuur hoe zo’n proces zich uiteindelijk ontwikkelt tot een kunstvoorwerp.” Ben maakt ook moderne schilderijen. Deze hangen ook in de expositieruimte.

Alles bij elkaar is de galerie zeker de moeite waard om eens te gaan bezichtigen. Aan de openingstijden zal het niet liggen, want ze zijn 7 dagen per week van 11.00 tot 17.00 uur open.

Blikvanger

Blikvanger werkt goed!

Tijdens een bijeenkomst georganiseerd door de Dorpsraad, voor vrijwilligers voor opruimen zwerfvuil, werd er een idee naar voren gebracht door raadslid Van Ooijen (SGP) om een blikvanger te plaatsen bij het begin van de Nieuwstraat, bij tankstation van Ooijen. Via de dorpscoördinator kwam het plan bij de gemeente en er werd direct werk van gemaakt. Binnen een week stond de blikvanger er en hij werkt prima. Veel jeugd die vanuit school komt, koopt bij tankstation van Ooijen in Aalst een blikje drinken, stapt weer op de fiets, bij de blikvanger in de Nieuwstraat is het blikje leeg.... en hup in de blikvanger. Zo hoort dat ook!

Zo krijgen wij ook de Nieuwstraat schoon dankzij de schooljeugd!!

Meester Vos 25 jaar op de Wegwijzer

25 jaar in Nederhemert

De voorzitter van de dorpsraad, de heer Wim van der Toorn, vroeg mij kort voor het verschijnen van deze uitgave om iets te schrijven over deze periode. Gelukkig had ik maar weinig

tijd, anders zou ik, breedsprakig als ik ben, de halve dorpskrant wel kunnen vullen. Dat gaan we dus niet doen. Trouwens, als de mensen de schoolkrant goed bijgehouden hebben, is er niet zo veel nieuws te vertellen.

Een interview zou ik gemakkelijker gevonden hebben, want dan hoef je alleen maar antwoord te geven op vragen, die gesteld worden. Dan wordt het meer begrensd. Nu hebben alle dorpingen, die de schoolkrant niet lezen, waarschijnlijk wel eens gehoord van Meester Vos, zowel in goede als kwade zin. Een mens heeft nu eenmaal plussen en minnen.

Soms van het één meer dan van het ander.

Al schrijvende weg zal ik kort iets over mijn levensloop vertellen en enkele jaartallen noemen.

Deze hoeft echter niemand uit zijn/haar hoofd te leren. Misschien schieten me dan tussendoor wat dingen te binnen, die wel aardig zijn voor de dorpsgemeenschap om te weten.

Veel mensen hebben ook het boek 'De Weg gewezen', dat werd uitgegeven bij het 75-jarig bestaan van de school. Daar staan ook veel wetenswaardigheden in.

Per 1 januari 1990 werd ik dus benoemd aan deze school. Daarvoor was ik van 1972 tot

1977 onderwijzer in Gameren, van 1977 tot 1987 in Hendrik Ido Ambacht, waar ik ook gewoond heb. Ik was daar ook enkele jaren adjunct-directeur op de Stadhouders Willem III school. Van 1987 tot 1990 stond ik in Leerdam voor de klas. Omdat ik inmiddels weer in mijn geboortedorp Wijk en Aalburg woonde, zocht

ik naar een school meer in de buurt. En dat werd.... u raadt het al: Nederhemert, een nederig dorpje aan de overzijde van de Maas. Ik kende het wel, want vroeger nam mijn oom, die had een luxe auto, mij wel eens mee naar de kerkdiensten in het achterhuis van D.Oomen. (Als iemand een personenauto had, noemden ze dat een 'luxe wagen')

Ik weet nog dat ik wel benoemd was, maar na bezoek aan de school, kreeg ik toch mijn twijfels. Vroeger moest je ook nog duidelijk aangeven of je je benoeming wel aannam. Net zoals bij een predikant. Uiteindelijk werd ik opgebeld door de toenmalige voorzitter Roelof Oomen (de kleine Roelof) en die wist me op een diplomatieke en indrukwekkende manier over te halen. Zo op de manier van: 'U- moet-hier- komen'.

Meester Van Dam was toen directeur en ik ging starten in groep 4. Later 'bediende' ik de groepen 5 en/of 6. Van 2002 tot 2006 was ik ook adjunct-directeur. Deze naam klinkt duurder, dan wat ie waard is.

Daarvoor heette het waarnemend hoofd. Nu heeft de school een management-team, waarvan de directeur onderdeel uitmaakt. Waarom ik zo lang in Nederhemert ben 'blijven hangen' weet ik ook niet. Misschien komt het wel door de devote woorden van de toenmalige voorzitter. Ik heb ook niet echt geprobeerd om weg te komen. Het was kennelijk niet nodig. Ik werd gewoon getolereerd.

Bij de eerder genoemde scholen vertrok ik, als ik dacht dat ze me 'door' kregen. In Nederhemert was ook dat niet nodig. Ze namen me hier, zoals je was.

Al in mijn eerste jaar waagde ik het om aan meester Van Dam te vragen of ik eens met

mijn groep op excursie mocht. Dat ging niet zonder slag of stoot, want het woord excursie moest toen eigenlijk nog worden uitgevonden op De Wegwijzer. Schoolreisjes kende men ook niet. We gingen met auto's naar Elst (Utrecht) en bezochten daar zowel bos als hei. Ik had heel wat zoekvragen gemaakt i.v.m. met een zelfgemaakt project over dit onderwerp. Inmiddels rijzen anno 2014 de excursies de pan uit.

Na enkele jaren vertrok meester Van Dam. Op een keer werd ik opgebeld door ene Wim van der Toorn uit Genemuiden met de vraag wat voor een school het in Nederhemert wel niet was. Van een collega had hij gehoord dat ik daar kortgeleden was neergestreken. Hij solliciteerde als directeur met het bekende vervolg.

Om de kinderen te leren dat de wereld groter was dan Nederhemert, mochten er steeds twee kinderen om de beurt bij mij thuis komen eten tussen de middag. Dus helemaal in Wijk en Aalburg.

De middagpauze duurde toen nog een kwartier langer.

De kinderen vonden het wel leuk, maar ikzelf ook, omdat mijn eigen kinderen dan stiller zaten aan tafel. Het maakte namelijk wel indruk.

Ik verbleef ('werkte' vind ik een raar woord voor een onderwijzer) ook enkele jaren op de dependance aan de Boterbloemstraat, nadat dit gebouw was vrijgekomen.

De Vogelvlucht hield namelijk op te bestaan. Dat was toch wel apart rustig daar. Ooit was ik er een jaar samen met collega Jan den Ouden, nu predikant in Opheusden. We bespraken samen het e.e.a. in de pauze, vooral boeken. De school had geen schoolbel. Verder ga ik hier maar niet op in.

Nederhemert mag trots zijn op het medisch centrum, dat er nu in gehuisvest is.

Ik denk dat het toch tijd wordt om nu af te ronden, want er schieten mij zoveel dingen te binnen, die meer geschikt zijn voor mijn latere 'memoires'.

Ik kan nog wel vertellen over kinderen van kinderen, die ik les gaf en de gelijkenis die ze vertoonden met vader of moeder (zelfs de tred), maar ook dat doe ik niet. En zo bijzonder is het ook weer niet, want ook ik had dezelfde (boven)meester als m'n eigen vader.

Ik heb de afgelopen 25 jaar genoten van de kinderen, de mensen en het lesgeven in Nederhemert.

Blijdschap en verdriet wisselden elkaar af.

Ondanks mijn visuele handicap(sinds maart) kom ik nog graag naar school. Ik kan het nog steeds niet missen.

Nee, een dorpsgenoot ben ik nooit geworden, ik bekijk een schilderij ook liever van een afstand.

En...Nederhemert is echt een 'plaatje'. Ik hoop ook niet, dat het ooit onderstroomt.

Meester Vos

Sail 1200

Verslag van een mooie nazomeravond

Ineens was het er...het plan om samen met Poederoijen en Aalst een optocht van verlichte schepen te organiseren. Deels als feestelijke afsluiting van de festiviteiten ter gelegenheid van ons 1200-jarige bestaan, maar ook uit wederzijds respect voor de comités uit de 3 dorpen die het afgelopen jaar zo hun best hadden gedaan. De onderlinge verstandhouding is uitstekend geweest en werd nogmaals bevestigd met het organiseren van SAIL 1200.

Aalst had al wat ervaring met Aalst Maritiem, wat elke 2 jaar gehouden wordt, en zo was het plan geboren om samen een tocht van feestelijk versierde en verlichte schepen te houden.

De taken werden verdeeld...Poederoijen, in de persoon van Koos Tromp, zou voor de nodige vergunningen zorgen verbonden aan het in konvooi varen op de dode arm van de Maas...Aalst zorgde voor het fundament in de vorm van een aantal stoere, oude slepers aangevoerd door de sleper "Meeuw" van John Krielaart en onze dorpsraad, bijgestaan door Albert van Dam, nam de organisatie op zich.

Op alle omliggende jachthavens werden posters opgehangen en de diverse kranten waren graag bereid om over dit evenement te

schrijven, waardoor het hopelijk aan niemands aandacht zou ontgaan. De vraag blijft bij zo'n, voor ons in elk geval, nieuw evenement hoe de reacties zullen zijn...krijgen we genoeg schepen bij elkaar en op hoeveel passagiers moeten we rekenen.

Ook het plannen van de tocht op zich was nieuw voor ons...hoe laat vertrekken we, hoe lang gaat het duren en waar beginnen we? Poederoijen zag graag de start bij hen "voor de kust", zoals Koos Tromp het passend noemde.

Aalst voorzag een mooi rondje op het Esmeer en wij stelden het op prijs om als "finish" op te treden.

Om het geheel, zowel vanaf het water als de "kust" aantrekkelijk te maken werd een shantykoor geregeld en trad bij ons het Hèmerts Visserskoor op.

Het geheel kreeg een officieel tintje doordat burgemeester van den Bosch bereid was om het startschot in Poederoijen te geven en aan het einde in Nederhemert de prijsuitreiking te verzorgen.

Klokke half acht, vertrokken de schepen bij schemering uit Poederoijen en manoeuvreerde iedereen met zijn boot zodanig dat er al snel een aaneenschakeling van boten met een lengte van bijna een kilometer ontstond! Allen herkenbaar aan speciaal voor deze tocht gemaakt vlaggetjes, die kort tevoren al varend door de IJmsteraak "Martina Maria" werden uitgedeeld. En wat had iedereen zijn best gedaan om zijn / haar boot feestelijk te versieren en te verlichten, het overtrof ieders verwachting!!

Op het Esmeer werd het al echt donker en werd de vloot steeds feestelijker en vanaf de

kant toegejuicht door massaal opgekomen toeschouwers. Een paar schepen, die zich aanvankelijk niet hadden aangemeld, sloten zich bij de vloot aan waardoor het een imposant geheel werd van bijna 40 schepen!

Na het Esmeer gleed de vloot langs restaurant De Fuik, die een speciaal "Sail 1200 menu" presenteerde. Op het terras stonden enthousiaste klanten te zwaaien...wat een

feest, zo'n vloot van "plezier" vaartuigen. Want plezier hadden we alom!

Eenmaal bij Wijk en Aalburg aangekomen werd het echt donker en was het voor de schippers uitkijken geblazen. Sommige schepen hebben dan ook een paar ondieptes ter hoogte van Nederhemert over het hoofd gezien en liepen vast. Gelukkig waren er sleepboten genoeg om de helpende hand te bieden!

Bijna vergeten te vertellen, maar de slagroom op de taart was toch wel het schitterende weer...nauwelijks wind, een redelijk heldere (maar wel donkere) hemel en een bijzonder aangename temperatuur, waardoor iedereen tot laat aan toe op dek kon blijven en van verre de zeer plezierige klanken van het Hèmerts Visserskoor kon horen. De prachtig verlichte molen van Gebr. Remmerde maakte het

geheel af! En wat een hoeveelheid mensen waren er massaal op de dijk toegestroomd!

Ter hoogte van de Maasstroom ontbond de vloot zich en zocht iedereen een ligplaats, om zo snel mogelijk het feestje en de prijsuitreiking mee te kunnen maken, wat zich afspeelde op het terrein van Sjaan van Genderen en waar Jan Vos voor de inwendige mens zorgde.

De sleper "Meeuw", met de burgemeester aan boord trok nog even (op verzoek van de burgervader) op volle kracht door om aan het eind, bij het strandbad om te draaien.

Speciale dank is op zijn plaats voor Roel en Janneke van Steenberg, die tot laat in de avond schippers en bemanning met het feestelijk verlichte veer hebben overgezet!

En de prijswinnaars waren...de Alex1 uit Poederoijen, de Aalst 1200 uit Aalst en de Liberté uit Nederhemert.

Wij kunnen terugzien op een bijzonder geslaagd evenement, wat voor herhaling vatbaar is!

Dank aan iedereen die heeft bijgedragen aan dit succes!

Walter Esch, schipper Iemsteraak "Martina Maria".

Bouwbedrijf Robbemondt 25 jaar

25 jaar bouwbedrijf Robbemondt

Het begin/ontstaan van Bouwbedrijf Robbemondt ligt in mijn roots. Al jong was het een droom om zelfstandig ondernemer te worden.

Op mijn 14^e, net geslaagd voor LTS timmeren, wilde ik graag mijn vaders opvolger worden, op de boerderij aan de Heust te Well.

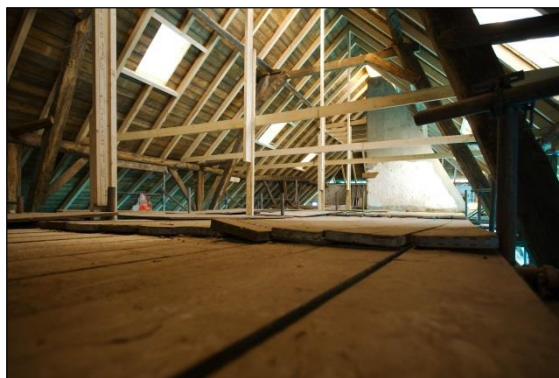
Hij vond dat geen goed idee en zei: "ga eerst maar een vak leren, dan kun je altijd nog voor jezelf beginnen". Ook vertelde hij mij, gesproken te hebben met Kees Kraay (Bouwbedrijf Kraay). Daar kan je op 15 juli (1973) beginnen!

Na 16 jaar Kraay en 1 jaar Vosseling keukens, inmiddels getrouwd met de dochter van aannemer Hobo uit Nederhemert, heb ik de stap om ondernemer te worden genomen. Niet alleen, maar samen met mijn avonduren compagnon Henk van Wijk uit Gameren, Bouwbedrijf Robbemondt – van Wijk.

De inschrijving KvK is van 2 januari 1989. Daadwerkelijk overdag begonnen op 5 maart

1990. In 1992 vestigden we ons aan de Nijverheidstraat te Nederhemert. Samen bouwden we in 1991 o.a. de brandweerkazerne te Nederhemert. Echter, in goed overleg zijn onze ondernemerswegen in 1996 gescheiden.

Jeugd heeft in ons bedrijf altijd een grote rol gespeeld. Terugkijkend kunnen we zeggen dat we vakbekwame mensen hebben opgeleid, die nog steeds in dienst zijn. Trots zijn we dan ook dat 2 van onze jongens het Nederlands kampioenschap behaalden: Jack van de Pol als metselaar en Gerrit van Genderen als timmerman.

Al die jaren hebben we met veel plezier gebouwd aan een diversiteit aan gebouwen, grote projecten in de tuinbouwsector, aanbouw aan woningen en de laatste jaren meer restauratie werken. Groot en klein, maar altijd staat de klant centraal.

De orderportefeuille voor de toekomst ziet er veelbelovend uit, maar zeker gezien de situatie in de huidige markt, is het in deze tijd belangrijk om alert te blijven.

Wij: Gerrit, Griet, Jack, Jenne, Gertjan, Dick en Arjan gaan ervoor om ook de komende tijd/jaren van meer waarde te kunnen zijn voor onze klanten.

Column Betje Wolfers

Canada (2)

Tante Marie

Voor ik afreisde naar Canada ben ik eerst nog een paar weken thuis in Hèmert gewiest. Veel mensen weten inmiddels dat ik voor een jaar weg zal gaan en wensen me het allerbeste.

Het nieuws is ook doorgedrongen tot Truus Bakker in Wellseind. Haar zuster, Marie, woonde in Canada in de Franse provincie Quebec. Marie was in de jaren twintig getrouwd met Kees Bruygom, een broer van ons opoe, Bet van Karele aan de Nijen dijk. Of ik niet op bezoek kon gaan bij Marieje in Sherbrooke! Kees (Kis), haar man was gestorven en nu zat Marie in een verzorgingshuis. Ze had één zoon, Adrie. Diens trouwfoto heeft jarenlang bij opoe's boven de vuddeur in den huis gehangen.

Marie en Kis waren vroeger 'met de handschoen' getrouwd. Hij was zelf al vooruit gegaan om een baan en een huis te regelen om zo een toekomst in Canada op te gaan bouwen. Marie wachtte hier tot alles geregeld was. Dat zou best weleens een tijdje kunnen duren, maar ze waren zeker van elkaar!

Ik wilde Truus niet te teleurstellen en beloofde contact te zoeken met haar zuster en zoon Adrie. Dat is gelukt, en in de paasvakantie van dat jaar (1978) ben ik met

de trein van Oshawa naar Sherbrooke gegaan. Een reis van een dag.

In Quebec, aan de oostkust van Canada, spreken ze geen Engels, maar Frans. Dat heeft te maken met het feit dat Quebec een kolonie van Frankrijk is geweest. Het was tante Marie nooit gelukt zich die taal eigen te maken. Dat zul je in het verdere van dit verhaal wel zien. Het is te begrijpen dat ze zich na het overlijden van haar man steeds eenzamer heeft gevoeld. Haar zoon bezocht haar trouwmaar ze konden weinig met elkaar praten. Bovendien was hij nooit in Nederland, laat staan in Hèmert of Wellseind, geweest. Hij was helemaal Frans georiënteerd, zodoende. Zijn moeder trok zich hoe langer hoe meer terug, zeker nu ze in zo'n huis zat waar ze niks van de mensen verstond. Ze werd zo stil en teruggetrokken dat de verzorgsters al eens gedacht hadden dat ze langzamerhand aan het dementeren was!

Op de afgesproken tijd arriveerde ik op het station van Sherbrooke. Maar kek nou is, wie staat daar? Is dè Janus van den dijk, ome Janus? Mer dè kan toch nie! Dan is het iemand die sprèkend op hem lijkt. Dat kan best, want de een zijn vader (Kis Bruygom) is een broer van Janusse moeder (van Bette). Zoon Adrie, de Frans- Canadees en Janus zijn dus volle neven.

Ik loop op hem af en we maken kennis. Hij neemt me mee naar huis waar zijn vrouw me vriendelijk welkom heet. Ik zal een dag of drie bij hen logeren en in die tijd tante Marie een paar keer bezoeken, samen met Adrie. De eerste keer was geen succes. Ik probeerde in mijn beste Engels uit te leggen wie ik was en waar ik vandaan kwam. Weinig of geen reactie. Een paar Franse woordjes hielpen ook al niet. Goede raad was duur.

Mer ik kom toch nie vur niks uit Hèmert en zij uit Wellseind! Dan moet je elkaar toch kunnen

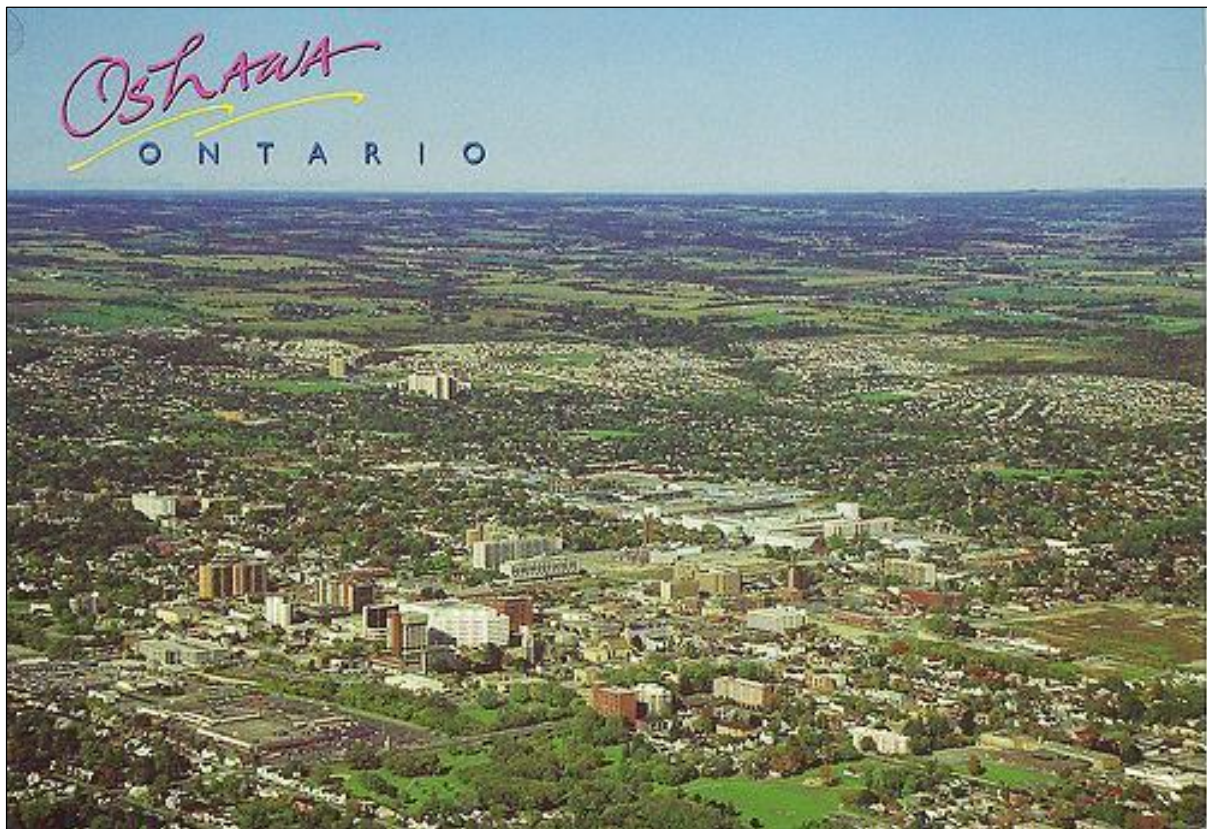
begrijpen, of nie soms? Waar zoonlief, de Frans-Canadees, bij zit schakel ik over op plat Hèmers. Tante Marie gaat rechtop zitten en er komt een blik van herkenning in haar ogen. Ze verstaat alles en begrijpt me. En nu is het zoon Adrie die er sprakeloos bij zit. Dat taaltje heeft hij nog nooit gehoord, ja, misschien toen hij nog klein was en zijn vader en moeder zo 'raar' praatten. Hij vraagt mij verwonderd of de reacties en antwoorden van zijn moeder echt goed en begrijpelijk zijn. Nou, voor mij wel, hoor.

Marie weet precies te vertellen waar ze gewoond heeft. Dat was in het huis waar (in mijn tijd) het café van le Sage was. Ze weet precies wie mijn moeder is ('wie zou Mijntjes nie kinne')?

Ze weet ook dat die mee Lieskes is getrouwd en dè ze op de Ka wonen. Eén keer is ze met haar man op familiebezoek geweest. Ons contact kan niet meer stuk! Dit moet ik Truusse vertellen. Zo levendig en spraakzaam is Marie de laatste jaren niet meer geweest.

Voldaan gaan we naar huis en de volgende dag stap ik op de trein naar Oshawa. De school roept!

Ik heb er nog eens wat emigrantenboeken op na gelezen. Het taalprobleem van de ouderen in een vreemd land kan heel vervelend zijn en misverstanden oproepen. Vandaar dat op plaatsen waar veel emigranten wonen verzorgings- en verpleeghuizen zijn waar Nederlands gesproken wordt. Dit, om met de steeds ouder wordende ex-Nederlanders te kunnen communiceren. Ik heb het belang ervan gezien!

Hoe het vroeger was...het kerkgebouw

Kerkvoogdenbank met Roseboom, die in het Sterrebosch woonde, Jan Vos (de smid) en

De kerk van Nederhemert in mijn jeugd, jaren 50.

Kerk jaren 50, interieur:

Ik had laatst nog een oude foto van het interieur van de kerk van Nederhemert onder ogen, en toen ging er een stukje herinnering leven. Ook in verband met de verbouw van de kerk leek het me aardig om een stukje nostalgie te schrijven. Onder het klokgelui van koster Bracht maakten de inwoners van Nederhemert zich op om naar Gods huis te gaan. Aan de Noordenkant had je in het midden de preekstoel met de opengeslagen Bijbel die op een opengewerkte koperen lessenaar lag. Aan de preekstoel hing een fraai koperen doopvont. Rechts de van de preekstoel de Kerkenraadsbank, waar de ouderlingen Van Wijk, van Kooten en Wolfers hun plaats hadden, en ook de Diakenen Lieske Wolfers en Jaap Hobo. Links was de

Jaap Hobo. Zijn vader Dirk zat er ook altijd, die was voorlezer en voorzanger. De kerk heeft ook veel te danken aan de fam. Hobo, nooit werd er tevergeefs een beroep op hen gedaan.

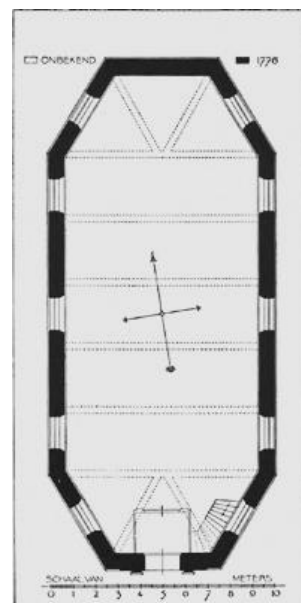
Vooraan in de "tuin" waren een paar banken die bedoeld waren voor de doopouders.

In de tuin stond ook het voorlezersgestoelte, net achter een hekwerk van hout met daarboven een boog groen geverfd, met (toen in mijn ogen) een klein kerkorentje erop, waar onderdoor de predikant en de kerkenraad zich naar hun plaats begaven. Links en rechts aan de muur waren marmeren plaquettes aangebracht met allerlei Latijnse woorden erop. Tegenwoordig weet ik een klein beetje de betekenis ervan. Het heeft met de bouw te maken en een eerbetoon aan allerlei personen

die zich hebben ingezet voor de bouw van de kapel anno 1776.

Oude romptekening en plattegrond van de Kapel

Aan de linkerkant van de kerk in het midden was de Kasteelbank, waarop een koperen kandelaar met twee kaarsenhouders stond, in vroeger tijd tijdens de dienst bezet door leden van het Kasteel. De Baron of Barones werden dan met rijtuig vanaf het Eiland de Maas overgevoerd om zo

de dienst bij te wonen. In die tijd was het aan de Baron of Barones om dominees te beroepen, wat ook tot uiting kwam in de geloofsopvatting, wat dan later ook niet altijd de richting van het meeste kerkvolk was.

Een bekende predikant uit het begin van de twintigste eeuw was ds. Van Voorst Vader.

De dominee woonde op het Eiland in het huis wat nu Wielestein is, en wat toen de pastorie was. Maar het collatierecht verdween en de gemeente mocht voortaan zelf een predikant beroepen. Ook voor die tijd een bijkomstigheid was, dat de fam. van Nagell geen nazaten had en het kasteel in handen kwam van de fam. van Wassenaar, die verbindingen aangingen met partners van Rooms-katholieke huize. Een vaste Dominee heb ik niet gekend. Tussen 1924 en 1943 was er een vacature en ook tussen 1947 en 1963, daarna zijn de vacatures aardig snel opgevuld.

Ds. Vermaas diende de gemeente vanaf 10 okt. 1943 in de oorlogstijd, en is ook mee geëvacueerd naar Friesland,

De herder ging met zijn schapen mee, en heeft daar Geertrui Keijnemans-van Aalst [moeder van de Polder] begraven op de Noorderbegraafplaats in Leeuwarden. Ds. Vermaas is 12 januari 1947 vertrokken naar Dirksland, daarna was de gemeente jarenlang vacant en werden er naast de Zondagse diensten ook weekdiensten gehouden. In de vacante jaren had Nederhemert ook een consulent, in de eerste plaats was de predikant van Well aangesteld als consulent. Maar met Doopdiensten hadden sommige gemeenteleden moeite mee, gezien de "ligging" van de predikant. Dus werd soms de predikant van Bruchem-Kerkwijk of de predikant van Gameren uitgenodigd om een Doopdienst te vervullen.

Ook de predikanten uit de Oost-Bommelerwaard kwamen van tijd tot tijd aan de beurt om de vacaturediensten te vervullen.

Wat verder de Kasteel- of Heerenbank betreft. In mijn tijd zaten er in de eerste bank de

mensen uit het Sterrebosch, freule Cristina oftewel Mevr. Roseboom,

ds. van Voorst Vader met echtgenote, begin 20ste eeuw een bekende dominee.

Gerrit van de Werken en zijn gezin en soms een verwaaide kerkganger waar anders geen plaats voor was, vooral als Ds. Jac. van Dijk uit Gameren of Ds. v. d. Bosch uit Bruchem voorgingen. Ik weet nog dat er achter in de kerk toen staanplaatsen waren. Er moet wel worden bijvermeld dat bij sommige diensten half Delwijnen in de kerk was.

In de tweede bank zaten de mensen van het Eiland t.w. Bertus en Bet Kuipers en kinderen met vrienden en vriendinnen, ook wel de families de Waal en van Heemskerk..

Als vroeger de Barones in de Kasteelbank zat, moesten de mensen die daar werkten een buiging naar haar maken. Dit is geen smoesje, maar door iemand verteld die ik gekend heb en die op het Kasteel gewerkt heeft.

Maar de Barones heeft ook de Kleuterschool [waar ik zelf ook op ben geweest] opgericht en ook de Naaischool. Dus de goede dingen waren er ook. Het voorgeslacht heeft immers mee aan de Kapel gebouwd in 1776!

Rentmeester van Ommeren vermeldt dat in 1774 plannen werden gemaakt om een nieuwe Kapel in Noord te bouwen, er wordt al een grote partij stenen gekocht in Poederoyen.

De schippers Otto Vos en Hendrik Ruyschoot "hebben sig bij een handschrift verbonden en belooft ieder voor de helft de aanvoer van de steenen en verder alle materialen die tot de opbouw van een Nieuw Kerkjen vereijst worden voor niet te zullen doen". (v.O.6-10-1774).

Aan de linkerkant vooraan stonden allemaal stoelen, daar zaten veelal mensen van de Nijendijk en de Kao op.

Vooraan van achteren bekeken rechts had je de korte bankjes waarin bijna allemaal vrouwen zaten, waarom weet ik niet

Ik noem er een paar: Anneke van Aalst en Marie van Aalst (van de Ka) zaten vooraan, Mien van Ooijen (den Hoed) en haar zus Jet. Ook de dames Zinkstok en Verburg, de gezusters Vos (de smid), ook ons Moeder schaarde zich eronder.

Daar achter kwamen z.g.n. "vrije banken" die hadden n.l. geen deurtjes en waren gratis!

Daar achter kwamen fam. Vos [transport] fam. v. d. Vliet, Fam. Haasakker, fam. Slegh, v.d. Kolk en vele anderen.

Links in het midden bij de Kasteelbank stond in de winter een kolenkachel en die er het

dichtste bij zat verbrande zowat en de rest leed kou. Maar men wist niet anders.

Boven op het orgel zaten ook wel mensen en de toenmalige hangjeugd waaronder ikzelf.

Juffrouw Knoop speelde met verve het orgel dat getrapt moest worden. Ik heb het ook weleens een keertje gedaan, heel zwaar!

Eens was de orgel- trapper [Dick Hobo Dirkz.] in slaap gevallen, maar Gijsbert Bouman (de Pelle) pakte het resoluut op zodat Helena Knoop verder kon spelen.

Kerk op 't Eiland voor de oorlog

Bij binnenkomst in de kerk had je aan de linkse kant de consistoriekamer dat op een varkenshok geleek volgens een niet met name te noemen dominee. Van boven zag en hoorde je alles zelfs de dienstdoende ouderling in gebed voorgaan. Dat is laat in de jaren 50 veranderd en is er een nieuwe consistorie annex jeugdgebouw bij gekomen. Voor de collecten op te halen ging met een stok met daaraan een zwarte zak met de letters

A of K erop. Sommige grote hoeden moesten het dan weleens ontgelden. Ik zelf heb ook weleens op het Eiland gehengeld.

Uitbreiding kerkgebouw anno 2014

Uitbreiding en restauratie kerkgebouw nadert voltooiing.

(Verslag van de president kerkvoogd)

Er is heel wat werk verzet sinds het vorige stukje in de dorpskrant is verschenen. Zowel de restauratie als de uitbreiding naderen met rasse schreden hun voltooiing. De doelstelling om met kerst weer in de kerk te zitten wordt niet gehaald, maar dat was al wel een tijdje duidelijk. Een drama is dat niet, we mogen een comfortabele tijdelijke huisvesting gebruiken bij Oomen Transport.

De uitbreiding: Zoals gezegd, er is heel wat gebeurd in een paar maanden. Zodra de begane grond vloer gereed was, is gestart met het metselen van de muren. Toen de buitenmuren aan de beurt waren, is in overleg met aannemer Gerrit Vos besloten om op 17 september officieel de eerste steen te leggen. Reboboth was behoorlijk gevuld met belangstellenden toen ds. Zweistra de bijeenkomst opende met een meditatie naar aanleiding van Psalm 127, onder andere over de tekst: 'Zo de HEERE het huis niet bouwt, te vergeefs arbeiden deszelfs bouwlieden daaraan'. De vele aanwezige kinderen werden speciaal toegesproken. "Wij doen dit vooral voor jullie", aldus dominee, die het nog steeds bijzonder vindt dat, in een tijd dat veel kerken noodgedwongen sluiten, wij het voorrecht meemaken dat uitbreiding nodig is. Na een korte toespraak door de president kerkvoogd legde de langstzittende kerkvoogd R.J. Oomen de eerste steen, waarna nog een overzicht werd gegeven over de voortgang van de restauratie. De leden van de bouwcommissie gaven onder het genot van een hapje en een drankje uitvoerig uitleg over de voortgang van de bouw.

Daarna kwam alles in een stroomversnelling terecht. Best wel indrukwekkend om te zien hoe snel dan zo'n gebouw verrijst, met als hoogtepunt het plaatsen van de spanten voor de 'koepel'. Dit was tevens ook het hoogste

punt van de uitbreiding. Binnen is de koepel net zo hoog als het gewelf in de oude kerk. Zodoende is er toch nog enige binding met het monumentale gebouw. Ook de kleuren van de spanten zijn hierop afgestemd. Tussen de bedrijven door heeft de bouwcommissie besluiten moeten nemen over diverse zaken zoals: soort glas, vloertegels, verlichting enz. Omdat er nogal grote glaspartijen in het ontwerp zitten was de keuze van glas wel een punt dat aandacht verdient. Met name aan de zonwerendheid is veel aandacht besteed. Voor de vloer kozen we hardsteen in een uitvoering waar, in tegenstelling tot de vorige vloer, weinig krassen op te zien zijn. De kronen die in de vorige uitbreiding hingen komen weer terug. In de koepel zijn intussen 48 led lampjes geconstrueerd en aangesloten, hetgeen best wel een mooi resultaat te zien geeft. Het aftimmerwerk nadert zijn voltooiing, de stukadoor is bijna klaar. Al met al is er al een heleboel gebeurd, maar nog er is wel het een en ander te doen: schilderen, voegen, banken plaatsen, stofferen enz.

Omdat de bankenfabrikant te weinig opslagruimte heeft zijn al een aantal banken geleverd opgeslagen in de hal bij ISO in Gameren. Drie vrachtwagencombinaties brachten al een 60-tal banken van Punthorst hierheen. De oude banken zijn intussen allemaal verkocht.

Helaas konden er wat andere zaken niet op tijd aangeleverd worden. Daardoor moet de ingebruikname opgeschoven worden naar volgend jaar. Jammer, maar niet onoverkomelijk. Volgens planning zal als u dit leest de vloerverwarming al functioneren en ook de luchtverversing al getest zijn. Met de verenigingen is overleg gevoerd over de inrichting van de hobbyruimtes. Een flinke klus is nog de herinrichting van het parkeerterrein. Een klus die we volledig met vrijwilligers hopen te klaren. Samenvattend: er is veel gebeurd, behoudens enige vertraging verloopt het goed, maar er is nog wel het nodige te doen. Ook nu weer dank aan de vrijwilligers die er al heel wat uren ingestoken hebben.

De restauratie van het monumentale gebouw:

Voor wat de buitenkant betreft hebt u zelf kunnen constateren dat de restauratie eigenlijk klaar is. Het dak is schitterend mooi geworden, evenals het torentje. Echt vakwerk om zoiets te maken. Aan de klok moest laswerk verricht worden. Hiervoor moest deze helemaal naar Zuid Duitsland vervoerd worden. J.l. donderdag 4 december is deze teruggeplaatst. Binnen is het restauratiewerk ook gereed. Het aangetaste houtwerk is vervangen, verlichting in de nok aangebracht, inspectiebrug verlengd.

Vooral die grote balken vervangen was best wel een hele klus. Zoals u hebt kunnen zien moest voor de aanvoer van deze balken zelfs een gat in het dak gemaakt worden. Nu dit allemaal zo gelopen is, hebben wij dikwijls tegen elkaar gezegd: wat zou ervan geworden zijn als dat niet gelijk op had kunnen gaan met de uitbreiding. Als het al gelukt zou zijn, zou het sowieso heel wat duurder zijn geworden. Wij zijn dan ook nog steeds dankbaar dat we die subsidie van de provincie hebben gekregen. Ons past bovenal dank jegens de Heere God die het alles zo geleid heeft.

Jubileum 40 jaar getrouwd

Op woensdag 12 november waren ds (Hendrik) Zweistra (64) en mw. (Elizabeth Martina) Zweistra - Stouten (64) 40 jaar getrouwd. Het echtpaar werd met een boeket bloemen namens de "dorpsraad" bezocht en er werd een foto van hen gemaakt in de achtertuin van de pastorie.

Het echtpaar heeft 10 kinderen (5 zonen en 5 dochters) en 17 kleinkinderen.

Sinds 2011 is ds. H. Zweistra predikant van de Herstelde Hervormde gemeente van Nederhemert. Daarvoor diende de predikant de gemeenten van Wouterswoude, Maartensdijk, Leerbroek en Elspeet. De predikant en zijn vrouw hebben het goed naar hun zin in Nederhemert, dat blijkt wel in ons gesprek; vooral de contacten met de jeugd zijn goed, maar evenzeer met de jongvolwassenen en de ouderen.

"De bevolking in Nederhemert is een eenvoudig volk, maar wel een bedrijvig volkje dat altijd aan het werk is," aldus de predikant.

Ook merkte de predikant op, dat jongeren zich anders opstellen dan vroeger; ze gaan meer vragen stellen, want ze lopen tegen problemen aan die zich o.a. in de maatschappij voordoen. De jongeren zijn opener en dat geeft soms goede gesprekken... : b.v. op de catechisatie en op de jong volwassenkring.

De dominee heeft als hobby studeren, maar hij fietst ook graag; tijdens het fietsen doet hij weer energie op om dan thuis te komen en verder te gaan met de preekvoorbereiding, het schrijfwerk enz. " Buiten zijn, fietsen en tegelijk veel overdenken, een oog te mogen hebben voor de natuur, zijn goed voor de geest en het lichaam", aldus de predikant.

Ook mevrouw Zweistra leest veel en houdt zich graag op de hoogte, maar fietsen is zeker niet haar hobby! Ze vertelde mij, dat ze het 'samen fietsen' voor haar man doet: " Heb je wel eens gezien, dat ik bijna een kilometer achter mijn man aan kom fietsen? Ik ga niet zo hard hoor!"

De vrouwen in Nederhemert lijken over het algemeen nogal sterk vindt mevr. Zweistra; ze staan voor iedereen klaar, doen uitstekend hun huishouden en als je een afspraak wilt maken, kun je bijna altijd gelijk komen. " O, ik ben toch altijd thuis hoor!" zegt men meestal.

Zaterdagmiddag 15 nov. was er voor de gemeenteleden van Nederhemert gelegenheid om het echtpaar te komen feliciteren tijdens een receptie in het dorpshuis "de Gaarde". Het was een fijne middag en de grote belangstelling maakte hen "klein". Dat er zoveel jeugd kwam, vonden ze heel bijzonder!

Jubileum 40 jaar getrouwd

40 jaar getrouwd

Vrijdag 21 november waren Rinus Oomen (62) en Jenny Oomen-van de Werken

(58) 40 jaar getrouwd, een rede om hun te bezoeken om een artikel te schrijven en een foto te maken voor de 'dorpskrant'.

Namens de "dorpsraad" werd hun een bloemetje aangeboden, wat zeer op prijs werd gesteld, met koffie en gebak raakte wij aan de praat.

Het echtpaar, dat aan de Molenstraat 60 woont, heeft 4 kinderen en 16 kleinkinderen. Rinus en Jenny zijn twee "echte Hemertse", Rinus geboren in zijn ouderlijk huis aan de Maasdijk 4 en Jenny geboren in haar ouderlijk huis aan de Molenstraat 60 waar Rinus en Jenny altijd gewoond hebben en nu nog met plezier

wonen. Ze leerde elkaar kennen op het ijs toen ze samen op de Put aan de Maasdijk aan het schaatsen waren. Rinus ging al vroeg naar de Marine en heeft op de binnenvaart gevaren tot zijn 22^e jaar toen ging hij in de haven van Rotterdam werken, inmiddels ook al weer 40 jaar, schepen lossen met fruit uit landen als Zuid-Afrika, Brazilië, Argentinië, Chili.

Al jaren regelt Rinus daar het lossen van de schepen en als wij met hem in gesprek zijn gaat geregeld de telefoon en Rinus geeft opdrachten door aan de werknemers in de haven hoe het allemaal moet. Alle soorten fruit komen daar via schepen de haven binnen en soms komt het voor dat er drugs verstopt zitten tussen het fruit en wordt de politie ingeschakeld.

Rinus heeft ook hobby's o.a. konijnen en als ik daar op bezoek ben is het die dag konijntentoonstelling in het dorphuis van Knagend Vooruit, want daar is Rinus ook lid van en heeft verschillende konijnen op de tentoonstelling zitten.

"Dat heb ik overgenomen van mijn schoonvader Otje toendertijd, die had veel konijnen en de hokken deed ik mee schoon deed maken en later heb ik alles over genomen en ik doe dit graag en kan daar uren mee bezig zijn", aldus Rinus. Ook een tractor repareren uit 1953 en weer helemaal opknappen doet hij graag. Als wij de garage inlopen staat er een tractor half uit elkaar gesloopt en overal zie je onderdelen liggen. Eens zal deze tractor ook door Nederhemert rijden daar is Rinus van overtuigd, "maar het is een 2 of 3 jarenplan hoor ik heb niet altijd de tijd om mijn hobby uit te oefenen".

Jenny is ook actief in het verenigingsleven, zij is al 28 jaar lang bestuurslid van Veilig Verkeer Nederland afdeling Nederhemert en doet dat werk met plezier.

Jenny doet het huishouden en is oppas-oma want met 16 kleinkinderen wordt er nog al eens een beroep gedaan op Jenny en dan gaat ze weer, maar wel met veel plezier.

De receptie ter gelegenheid van dit 40 jarig jubileum werd de volgende dag gehouden in gebouw "Rehoboth" in Hedel, omdat het dorpshuis bezet was vanwege de konijntentoonstelling.

Jubileum 45 jaar getrouwd

Arie van Aalst (68) en Nel van Aalst (66) van Kapel waren donderdag 13 november 45 jaar getrouwd, het echtpaar heeft 3 kinderen en 5 kleinkinderen.

Ze wonen Hofstraat 7 al 43 jaar, daar voor woonde ze 2 jaar op de Nederhemertse-kade bij Arie thuis in, adres zou nu Nijverheidstraat zijn want ook Nederhemert veranderd.

Wij waren op bezoek bij Arie en Nel en daar ben je altijd welkom en de koffie staat klaar.

Arie is voor zijn werk altijd vrachtwagenchauffeur geweest begonnen bij Bouwbedrijf Hobo,

daarna bij Meelhandel J. van Dulst aan de Maasdijk, bij de Witte Molen in Meeuwen en tenslotte ruim 10 jaar bij transportbedrijf van Opzeeland in Hedel.

Arie is een man die niet stil kan zitten altijd is hij bezig en zijn grote hobby is tuinieren en dat doet hij graag samen met een groepje mannen elke week netjes rond de Hervormde Kerk in Well de boel schoon houden en ook bij buurman Piet van Wijk is Arie veel te vinden om ook daar de boel ook netjes te houden.

Als je in Well de stoep af rijdt dan tref je het meestal dat Arie ook op het voetbalveld vrijwilligerswerk aan het doen is.

Zingen is ook een hobby van hem, hij is verbonden aan het Kerkkoor in Well waar Arie ook bestuurslid is. Ook is hij al 8 jaar lid van 't Hemertsvisserskoor en het bestuur kan altijd een beroep doen op hem en het is voor Arie nooit te veel.

Nel is een rustige vrouw die van breien en haken houdt en veel te vinden is op internet en dan vooral op Facebook. Ze blijft lenig daar ze nog deel neemt aan de gym en voor de Fanfare Concordia /Juliana Combinatie maakt ze elk jaar samen met andere mensen slaatjes klaar als er weer een actie is. Fietsen doen ze ook graag je komt Arie en Nel nog al eens tegen en wij hopen dat ze dat nog vele jaren mogen en kunnen doen.

Het jubileum is in huiselijke kring gevierd.

Jubileum 50 jaar getrouwd

Gerrit van Zandvliet (80) en Ali van Zandvliet- van Aalst (75) waren dinsdag 18 november 50 jaar getrouwd. Een rede om als redactielid van de "dorpskrant" een bezoek te brengen en namens de "dorpsraad" een bloemetje aan te bieden.

Bij Gerrit en Ali werd ik welkom geheten met koffie en gebak en het echtpaar ging voor hun mooi versierde huis op de foto.

Gerrit en Ali hebben een

zoon (en schoondochter!) en twee kleinkinderen.

Ze wonen in een huis in de Hofstaat waar Gerrit en Ali al die 50 jaar gewoond hebben, Gerrit vertelde " ruim 50 jaar geleden was er brand op de hoek Molenstaat Hofstraat en ik was in Aalst (is daar ook geboren) en ben toen gelijk naar Nederhemert gegaan want ons toekomstig huis, wat nog niet toegewezen was, stond dicht bij de brandhaard en dan schrik je wel.

Het huis huurde wij en ik weet nog goed vertelde Ali "dat men de huursom aan de deur kwam ophalen, 99 gulden in de maand, dat was toen die tijd het duurste huis in Nederhemert."

Gerrit leerde Ali 57 jaar geleden kennen via een zwager van Ali waar hij mee bevriend was.

Gewerkt in de wegenbouw, landbouw op een zandzuiger en toen hij 13 jaar was ging hij al werken op de steenfabriek, planken leggen.

Gerrit is nog steeds actief want op het land werken is zijn grote hobby, gezien hij nog elk jaar nog 800 meter land bewerkt!

Altijd eigen groenten telen en als er wat over is deelt Gerrit die uit in de buurt want vertelde hij mij "je hebt altijd te veel en dan deel ik dat met plezier uit".

Ouderen helpen in de winter om een straatje schoon te vegen van de sneeuw dat doet Gerrit ook en de ouderen in de Hofstaat zijn hem daar voor zeer dankbaar gezien het aantal kaarten dat het echtpaar gekregen heeft tijdens hun jubileum, met bosjes vielen de kaarten door de brievenbus.

Van voetbal houdt Gerrit ook want geregeld is hij langs de lijn te vinden bij RodaBoys in Aalst en bij v.v Kerkwijk.

Wethouder T. van Balken kwam die dinsdagmiddag het echtpaar feliciteren namens de gemeente Zaltbommel.

Ali is een echte Hemertse geboren en getogen op de kade (nu Nijverheidstraat) komt uit een gezin van 11 kinderen en weet wat aanpakken is.

Werkte bij bakkerij Doruiter, in het huishouden bij een gezin in Dussen en vele jaren bij bakker van Hees in Bruchem.

Haar hobby zijn :kousen breien voor Gerrit en kunstbreien, dat is met heel dun garen breien.

Ook is Ali de oppas Oma en dat doet ze graag voor haar kleinkinderen want die zijn alles bij Gerrit en Ali. Dinsdag 18 november is dit heugelijk feit in gevierd met familie en vrienden.

Herinneringen van ds. Zweistra

Herinneringen

Op die zondagavond in Achterberg preekte ik uit Ps. 84 'Het lied van Gods pelgrims'. De tekst waar ik bij stil stond, was: 'Als zij door het dal der moerbezenbomen doorgaan, stellen zij Hem tot een fontein; ook zal de regen hen gans rijkelijk overdekken.' (vs. 7) Ik geloof, dat ik mag zeggen, dat de HEERE mij die avond de woorden schonk om te prediken. Hij gaf ons – volstrekt onverdiend – een onvergetelijk samenzijn en Hij was voelbaar aanwezig. Na de dienst kwamen de ambtsdragers uit W. in de consistorie. De koster zorgde voor koffie met wat er bij. Ouderling De Vries ging op de boodschap van die avond in. 't Had hem veel te zeggen gehad. Op een bewogen en tere wijze vertelde hij dat hij jaren geleden op een bijzondere manier steun had mogen ontvangen uit die woorden. Onder de prediking was het verleden die avond verlevendigd. Het 'oude' stond weer helder voor hem. In de consistorie was het heel stil geworden, toen hij van Zijn Koning mocht getuigen. Al gauw ging het daarna over de lege kansel in Wouterswoude. Ze vroegen of het waar was dat ik in juni van dat jaar beroepbaar zou gesteld worden. De broeders bemerkten, dat ik aarzelde. Ze vroegen naar de oorzaak van mijn aarzeling. Toen vertelde ik, wat ik die vrijdagmiddag – mei 1984(!) – voor de zondag in Utrecht op de universiteit had meegemaakt. Wat was er dan gebeurd? Ik zal het ook u vertellen. In 1977 had ik mijn kandidaatsexamen met goed gevolg afgelegd. De studieresultaten waren in een boekje opgetekend. Ik had echter in mijn studieboekje nog geen aantekening van prof. Van Leeuwen voor het Oude Testament en ook niet van prof. Reiling voor het Nieuwe Testament. Tijdens een pauze op Hydepark had ik dat met meerdere studenten besproken. 't Bleek dat er nog meer waren, die geen aantekening van een bepaald vak in hun studieboekje hadden staan. Dr. S. Gerssen – een van de rectoren van het seminarie in Doorn – spoorde ons aan om daar werk van te maken. Zonder die aantekeningen kon je niet

beroepbaar gesteld worden, zo waarschuwde hij ons. We besloten om gezamenlijk die vrijdagmiddag na de weeksluiting naar Utrecht te gaan. Ik zou rijden. De ontmoeting met prof. Reiling was allerhartelijkst. Hij vroeg naar mijn welstand en hoe het met ons gezin ging. Ondertussen pakte hij zijn papieren en hij noteerde in mijn boekje dat ik in de jaren 1974-77 de colleges bij hem had gevolgd. Na een stevige handdruk ging ik opgemonderd naar prof. Van Leeuwen. Ook deze professor was heel vriendelijk en vroeg mij wat mijn ervaringen waren op Hydepark. Net als prof. Reiling vulde hij mijn boekje in. Op een zeker ogenblik zat hij in zijn papieren te bladeren. Hij zocht iets maar wat hij zocht kon hij kennelijk niet vinden. Peinzend keek hij me aan. 'Eh, ...je merkt dat ik wat zoek. Ik zoek naar jouw aanwezigheid bij de colleges Psalmen. Heb jij de colleges over de Psalmen bij mij gevolgd na je kandidaatsexamen in 1977?' Ik keek de professor – die nu toch wel ineens me tamelijk streng opnam – verlegen aan en ik voelde dat ik een kleur kreeg. Ik stotterde en probeerde te zeggen: 'Nee, professor, die heb ik niet gevolgd.' (Na mijn examen in 1977 had ik op de vraag wat ik zou gaan doen na de zomervakantie gezegd: 'Dat weet ik nog niet precies, maar in ieder geval word ik niet Hervormd...!') Prof. Van Leeuwen deed mijn studieboekje dicht en zei iets te scherp naar mijn gevoelen: 'Dat is dan heel jammer voor je, maar de kerkorde bepaalt, dat je die colleges moet volgen. Ze behoren tot de verplichte colleges.' Ik stond als aan de grond genageld naar hem te staren. 'Wat betekent dat professor?' kon ik nog stotterend naar voren brengen. 'Dat betekent, dat je in september van dit jaar kunt terugkomen om de noodzakelijke colleges te volgen.' Hij overhandigde het studieboekje en ik kon gaan. Beneden in de hal van de universiteit stonden de andere studenten op mij te wachten. Ze waren zichtbaar opgelucht toen ik kwam aanstappen. Ze wilden zo snel mogelijk naar Doorn om de spullen op te halen, want het 'weekend' lokte. Op de terugtocht naar het Hydepark zei ik niet zo heel veel. Van binnen stormde het. 'In het zicht van de haven gestrand', hoorde ik de spotter zeggen. 'Je ziet

wel, dat het nooit waar is geweest', vervolgde hij. Zo kwamen wij in Doorn aan. Het was inmiddels tijd voor het avondeten en ik schoof stilletjes aan tafel. Van eten kwam die avond niet zo veel. 'Wat is er met jou aan de hand', vroegen mijn tafelgenoten. 'Ach, laat maar, ik ben niet zo erg lekker', zei ik met een brok in mijn keel. De tranen brandden intussen achter mijn ogen. Pijn, verdriet en diepe teleurstelling golfdon door me heen. Was het dan allemaal maar inbeelding geweest? Had de Heere me dan niet jaren daarvoor op een heldere wijze tot Zijn dienst geroepen? Ik had het me toch niet wijs zitten maken? Na de maaltijd kwam dr. Gerssen bij mij aan tafel zitten en vroeg mij wat er aan de hand was. 'Sam, ik ga mijn spullen pakken en ik ga naar huis toe. Ik ben bij prof. Van Leeuwen geweest en ik moet in

september terug komen om een jaar college te lopen. Ik heb de colleges Psalmen gemist en die moet ik gaan inhalen.' Dr. Gerssen keek mij verbijsterd aan. 'Dat is nogal wat, wat je daar vertelt. Ik raad je aan om zo dadelijk prof. De Knijff op te bellen en vertel hem wat je overkomen is.' Ik bedankte dr. Gerssen voor zijn advies en liep naar de telefoon toe in de hal. Het nummer van prof. De Knijff was snel gevonden en ik belde hem op. Zijn vrouw nam op en vertelde mij op een vriendelijke toon dat haar man naar een conferentie was in België en pas zondagavond laat zou thuis komen. Verslagen liep ik naar mijn kamer om mijn tas in te pakken. Ik moest naar huis maar zag er tegenop. Hoe moest ik dit alles aan mijn vrouw vertellen?

Wordt vervolgd ds. H. Zweistra

EHBO 60 jaar

Koninklijke Nederlandse Vereniging EHBO afdeling Kerkwijk-Nederhemert bestaat in 2015 60 jaar.

Op 5 januari 1955 werd in cafe van Rijsbergen te Kerkwijk een vergadering belegd, met het doel een EHBO vereniging op te richten in deze gemeente. Deze avond waren 17 personen aanwezig die zich van te voren hadden aangemeld. Als voorzitter werd gekozen de heer G Warman uit Bruchem. De contributie werd vastgesteld op 25 cent per oefenavond. Op 5 oktober 1955 kon de cursus starten. Dokter Keijzer uit Nederhemert was bereid om de cursus te leiden. Op 25 mei 1956 hebben 20 cursisten examen gedaan, dit werd afgenomen door dhr. Nooijen ,hoofd vande GGD te Den bosch. Bij festiviteiten werd een zeildoek, emmer water en zeep gebruikt voor de hulpverlening. In 1957 kwam het verzoek van de BB (bescherming bevolking) of de EHBO vereniging met hen wilde samenwerken, met het doel de BBers wat eerste hulp bij te brengen. Er werd in samenwerking met de BB de eerste buitenoefeningen gehouden, 1 in Bruchem, 1 in Delwijnen en 1 bij kasteel Nederhemert. In 1959 werd de eerste wedstrijd ploeg samengesteld. Het is 1964. Met de vergadering werd besloten een oefenpop voor kunstmatige ademhaling te huren omdat het te duur was om er zelf een te kopen. Er was ook een diploma uitreiking, door burgemeester van Veeren. Na de diplomauitreiking komt de burgemeester met een verrassing: een bedrag van 370 gulden voor de aanschaffing van verbandtassen en het inrichten van hulpposten. Van 1963 tot 1970 werden de lessen gevolgd in de benedenzaal van het gemeentehuis in Kerkwijk. Na nieuwjaar verhuisden we naar het nieuwe dorpshuis in Kerkwijk. In 1973 start het seizoen met een echte EHBO insruceur, dhr.van Dulmen uit Ammerzoden. Het is 1981. In verband met wijzingen in het lesboek van het Oranje Kruis word aangeboden een cursus hartmassage te volgen. De cursus word gegeven door de Nederlandse Hartpatiënten Vereniging. In 1991 start de school in Nederhemert met Jeugd-EHBO. Later zijn ook de scholen in Kerkwijk en Bruchem mee gaan doen. De lessen op de scholen worden gegeven door leden van de vereniging die zich daar vrijwillig voor inzetten. Vanaf 2000 hebben we ook een defibrillator (een AED), daar oefenen we mee op de herhalingslessen. Cursusjaar 2014/2015: Momenteel zijn we een vereniging met 40 leden en 10 reanimatielieden. Weet U dat mensen met een EHBO diploma alleen een ander kunnen helpen. Het zou fijn zijn als U ook iets voor een ander zou kunnen betekenen. Heeft U interesse om een cursus EHBO of hartreanimatie te volgen , neem dan contact op met iemand van het bestuur. Emailadres: info@ehbo-kerkwijk-nederhemert.nl Website: www.ehbo-kerkwijk-nederhemert.nl

De straathoekwerker stelt zich voor

Hallo, mijn naam is Ronny Harbers. Ik werk bij Iriszorg als straathoekwerker in ondermeer de gemeente Zaltbommel en dus ook in Nederhemert.

Via Debby Wesselo, dorpscoördinator van de gemeente Zaltbommel, ben ik contact gekomen met Dirk Brugmans en hij heeft mij gevraagd een stukje te schrijven voor de Dorpskrant van Nederhemert.

Iriszorg is een instelling die gespecialiseerd is in verslavingzorg. Een verslaving is een afhankelijkheid van een middel of gedrag. Bekende middelen zijn bijvoorbeeld alcohol, cocaïne en wiet. Verslaafd zijn aan een gedraging kan ook. Denk hierbij aan gokken, gamen en internetten.

De vraag die mij veel gesteld wordt is, "Wanneer ben je nou verslaafd"?

In mijn optiek ben je verslaafd als andere belangrijke domeinen zoals, relatie, school, werk, gezin, sport, vrienden, er onder lijden, je niet meer instaat bent om je afspraken na te komen en het middel, of gedrag, steeds belangrijker gaat worden in je leven.

In de praktijk blijkt dat het lastig is om in je eentje van een verslaving af te komen. Het is niet iets waar je trots op bent of wat je makkelijk met een ander bespreekt. Je kunt mij bellen/mailen of sms-en voor vragen over je eigen gebruik of voorlichting over een middel. Je kunt ook bellen als je je zorgen maakt over een ander en niet meer weet wat je moet doen.

Blijf er niet mee zitten!

Groet van Ronny

06-46728738

r.harbers@iriszorg.nl

Veranderingen in de zorg

VERANDERINGEN IN DE ZORG

Zorg-sprekkuur in Nederhemert

Woont u in Nederhemert en wilt u weten welke gevolgen de veranderingen in de zorg hebben voor u? Kom dan naar de informatieavond in Dorpshuis De Gaarde op donderdag 15 januari 2015 om 20.00 uur. De dorpsraad Nederhemert organiseert de bijeenkomst samen met de gemeente Zaltbommel. Heeft u specifieke vragen over uw persoonlijke situatie, dan kunt u deze stellen in een speciaal spreekuur met de Wmo-consulenten van de gemeente.

Informatieavond veranderingen in de zorg

Op 15 januari organiseren wij samen met de gemeente Zaltbommel een informatiemiddag over de veranderingen in de zorg. Tijdens deze avond vertellen verschillende organisaties onder andere over hoe u langer zelfstandig kan blijven en wat de buurtteams voor u kunnen betekenen. Daarnaast is er volop de gelegenheid om vragen te stellen. Het volledige programma vindt u op www.dorpsraadnederhemert.nl. De avond vindt plaats in Dorpshuis De Gaarde, begint om 19.00 uur en eindigt om 21.00 uur.

Spreekuur voor persoonlijke vragen

Helaas kan er tijdens de informatiemiddag op 15 januari niet uitvoerig worden ingaan op uw persoonlijke situatie. We vinden het belangrijk om daar rustig de tijd voor te nemen en daarom organiseert de gemeente rond 15 januari een speciaal spreekuur hiervoor in Nederhemert. Op het moment van het drukken van deze krant was de datum en de tijd van dit spreekuur nog niet bekend. Zodra de datum bekend is leest u dat op de gemeentepagina in Het Kontakt en op www.zaltbommel.nl. Woont u in Nederhemert en wilt u tijdens dit spreekuur een gesprek met een van de Wmo-consulenten van de gemeente Zaltbommel over uw persoonlijke situatie? Laat het hen dan weten. Dit kan door te bellen naar telefoonnummer 14 0418. De gemeente Zaltbommel plant dan een afspraak in met u op de dag van het spreekuur.

Zorg-tour door gemeente

Begin 2015 bezoekt de gemeente ook de andere dorpen en de stad. Woont u niet in Nederhemert maar wilt u wel graag weten wat er verandert in de zorg of voor uw persoonlijke situatie? Houd dan de gemeentepagina in Het Kontakt in de gaten. Via deze gemeentelijke pagina informeert de gemeente u over de bezoeken aan de andere dorpen en de stad. Heeft u nu al een vraag en wilt u niet wachten? Neemt u dan contact op met het Wmo-loket van de gemeente. Dit kan op werkdagen tussen 09.00 en 11.00 uur via het telefoonnummer 14 0418.

Vergoeding extra kosten via gemeente

Het kabinet heeft de Tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten (Wtcg) met ingang van 1 januari 2014 afgeschaft. Voor deze vergoeding kwam u in aanmerking als u een chronische ziekte of handicap hebt en daardoor extra kosten maakt. Een voorbeeld is extra zorgkosten door dure medicatie. De vergoeding voor 2013 is de laatste en deze wordt eind 2014 of begin 2015 voor het laatst uitbetaald door het Centraal Administratie Kantoor (CAK).

130% van de bijstandsnorm

Vanaf 2015 gaan gemeenten inwoners compenseren die hoge zorgkosten maken. Hiervoor hebben wij alleen minder geld gekregen van het Rijk. Dit zorgt ervoor dat wij alleen nog maar de extra kosten kunnen vergoeden van inwoners met een chronische ziekte of handicap en een inkomen dat niet hoger is dan 130% van de bijstandsnorm.

Brief van het CAK

Krijgt u dit jaar de Wtcg tegemoetkoming over 2013? Dan ontvangt u deze week een brief van het CAK. Bij deze brief zit een antwoordkaart. Als u denkt vanaf 2015 in aanmerking te komen voor de gemeentelijke tegemoetkoming, stuurt u dan deze antwoordkaart terug naar het CAK. Wij krijgen dan begin volgend jaar uw gegevens van het CAK. Vervolgens sturen wij u halverwege 2015 meer informatie over deze tegemoetkoming. Als u de antwoordkaart niet terugstuurt, kunt u altijd later nog contact met ons opnemen over

deze tegemoetkoming. Meer informatie hierover vindt u op www.hetcak.nl en www.wtcg.info.

Wat verandert er bij hulp bij het huishouden

Vanaf 1 januari is de gemeente verantwoordelijk voor verschillende vormen van zorg. Voor de gemeentelijke zorgtaken is alleen minder geld beschikbaar. Dat betekent dat we de zorg anders gaan organiseren. Dit geldt ook voor hulp bij het huishouden.

Van uren naar resultaat

Tot op heden bepaalden wij samen met u hoeveel uren hulp u nodig had bij uw huishouden. Vanaf 1 januari 2015 verandert dat. Dan bekijken we samen met u wat het resultaat moet zijn van de hulp die u nodig heeft. Dit is bijvoorbeeld dat uw huis schoon moet zijn. Het belangrijkste verschil is dat we dus geen afspraken meer maken over het aantal uren dat uw huishoudelijke hulp komt. Wel maken we afspraken over het resultaat dat uw hulp bij het huishouden levert. Dit kan betekenen dat uw huishoudelijke hulp minder uren bij u in huis is, maar dat het resultaat van de inzet even goed is.

Samen kijken wat nodig is

Samen met de organisatie waarvoor uw hulp bij het huishouden werkt, bespreekt u hoe u samen zorgt voor bijvoorbeeld een schoon huis. Zij spreken met u af welke werkzaamheden zij wel en niet doen. Bepaalde werkzaamheden hoeft uw hulp misschien niet te doen, omdat u dat zelf kunt, een familie of vriend u daarbij kan helpen, of u de hulp zelf kunt betalen. Een voorbeeld is het strijken van kleding. Uw hulp bij het huishouden hoeft dit niet te doen als iemand uit de familie dit doet.

Hoe verandert mijn zorg?

'Welke gevolgen hebben de veranderingen in de zorg voor mij?' Wij informeren iedereen die begeleiding of een persoonsgebonden budget (pgb) vanuit de AWBZ kreeg of huishoudelijke hulp ontvangt met een brief over hun zorg.

Vanaf 1 januari zijn we namelijk verantwoordelijk voor deze vormen van zorg.

Veel mensen al geïnformeerd

Als u nu nog AWBZ-begeleiding krijgt, bijvoorbeeld voor dagbesteding of begeleiding aan huis, heeft u halverwege november een brief gekregen over uw persoonlijke situatie. Ook als u huishoudelijke hulp via ons krijgt, krijgt u nog voor de kerst een brief. De 46

mensen waarvan de indicatie nog dit jaar afloopt, hebben deze brief al gehad.

Pgb'ers AWBZ-zorg krijgen voor 15 december brief

De 54 inwoners met een persoonsgebonden budget (pgb) voor AWBZ-zorg hebben wij in onze brief van half november beloofd om uiterlijk 9 december uitsluitel te geven over hun pgb. Dat lukt ons helaas niet. Wij verwachten dat u uiterlijk 15 december deze brief ontvangt. Onze excuses hiervoor, wij begrijpen dat u graag snel duidelijkheid wilt over u pgb en doen ons uiterste best om u zo snel mogelijk goed te informeren.

Pgb huishoudelijke hulp voor kerst een brief

Heeft u een pgb voor huishoudelijke hulp, dan krijgt u voor kerst een brief van de gemeente met duidelijkheid over uw persoonlijke situatie.

Jeugd

Als u of uw kind jeugdhulp ontvangt, zoals gezinsbegeleiding, jeugd-ggz en jeugd-AWBZ (voor jeugd met een beperking), geldt dat jongeren die een pgb ontvangen nog voor de kerst een brief krijgen. De jongeren die zorg in natura krijgen kunnen we helaas nog niet informeren, omdat de persoonsgegevens nog niet beschikbaar zijn. Wij ontvangen de gegevens op korte termijn. Daarna ontvangt u of uw kind een brief waarin staat wat het voor u betekent.

Algemene informatie

Met ingang van 1 januari 2015 krijgt de gemeente er meer taken bij. Zo worden we onder andere verantwoordelijk voor de ondersteuning aan zelfstandig wonende mensen met een beperking. Dit kan onder andere een chronische ziekte, psychiatrische problemen of dementie zijn. De taken persoonlijke verzorging en verpleging worden niet overgeheveld naar de gemeente. Deze gaan per 1 januari 2015 naar de zorgverzekeraar. Op de website www.hoeverandertmijnzorg.nl staat algemene informatie over de veranderingen in de zorg.

Vragen?

Heeft u vragen? Neemt u dan gerust contact op met ons Wmo-loket. Onze medewerkers geven u graag de juiste informatie en denken graag met u mee. U bereikt hen op werkdagen tussen 09.00 en 11.00 uur op telefoonnummer 14 0418.

Bouwbedrijf Hobo

Bouwbedrijf Hobo een oud, maar toch modern en gedegen bedrijf.

Er is lang van uitgegaan dat Jan Hobo (zoon van Willem Hobo) in 1876, het jaar van zijn huwelijk, als zelfstandig ondernemer (timmerman) is begonnen. Het is echter aannemelijker, dat Jan al samen werkte met zijn vader Willem Hobo, die als timmerman diverse woningen en verbouwingen deed voor de baron van Wassenauer. Beiden woonden op "Zuid" en vele bouwwerken zijn daar door de heren gerealiseerd. Na zijn huwelijk verhuisde Jan naar de Molenpad in Nederhemert Noord, alwaar hij een woning met werkplaatsje realiseerde.

De dorpstimmerman verrichte allerlei werkzaamheden, daaronder viel bijvoorbeeld het maken van een ladder, of zelfs het maken grafkisten.

De zoon van Jan, Dirk Hobo, komt als vanzelfsprekend in het bedrijf te werken. Hij bouwde in 1904 het huis aan de Maasdijk 36, waar hij met zijn vrouw ging wonen en een gedeelte van de werkzaamheden gaat mee van de Molenpad naar de Maasdijk. Na het overlijden van Jan in 1935 wordt alles naar de Maasdijk verplaatst.

Dirk Hobo en zijn vrouw krijgen 4 zonen, die allemaal als aannemer gaan werken. Gerrit Hobo in Aalst, Jan Hobo in Hedel en Jaap en Dick Hobo, welke in 1952 het bedrijf in Nederhemert voort zetten.

Vanaf 1963 is het bedrijf zich ook gaan toeleggen op de kassenbouw, welke in die tijd in opkomst was. Jaap Hobo deed de woning en utiliteitsbouw en zijn broer Dick legde zich toe op kassenbouw.

In die eerste jaren was een kas van 1.000 m² al groot, terwijl dat tegenwoordig vrij klein is.

Na de pensionering van Jaap heeft Dick de aandelen van het bedrijf overgenomen waarna vanaf 1976 Dirk Hobo (de zoon van Dick) in het bedrijf is gekomen. Het was de bedoeling, dat hij eerst praktijkervaring op ging doen in de

kassenbouw en bouw, maar door ziekte van Dick is het bij de kassenbouw gebleven.

De passie van Dirk Hobo lag (en ligt nog steeds) bij het bedenken van constructieve oplossingen, waarbij hij graag vanuit zijn klanten mee denkt. Op deze wijze zijn diverse bijzondere gebouwen, constructies en oplossingen gerealiseerd. Zijn zoon Derk is in

2006 bij het bedrijf komen werken. Hij heeft eveneens een opleiding Bouwkunde gevolgd en tot zijn toetreding een tijdje bij een Architectenbureau te 's-Hertogenbosch gewerkt.

Door snel veranderende omstandigheden en ontwikkelingen in de (tuin)bouw heeft het bedrijf vanaf begin van deze eeuw een aantal veranderingen ondergaan. Vanuit een voornamelijk zelf uitvoerende functie (met veel ervaren eigen mensen) verschoof de nadruk naar een regisserende functie waarbij een nauwe(re) samenwerking ontstond met zeer kundige en vakbekwame partijen. Hobo heeft zich grondig op deze werkwijze aangepast om de kwaliteit te kunnen leveren, die men van het bedrijf gewend was en mag blijven.

De laatste jaren heeft Hobo een aantal bijzondere projecten kunnen en mogen aannemen, die mede dankzij de inzet van alle betrokkenen gerealiseerd konden worden.

Vos Wegtransportonderneming te Zaltbommel

Voor de nieuwbouw van Vos Transport te Zaltbommel werd een arbeidsintensieve bouwmethode omgezet naar een beheersbaar(der) bouwproces. In het pand werden 88 betonnen kolommen van 50 cm dik, als geprefabriceerd (her)ontworpen. Door deze

productiemethode konden kolommen nauwkeuriger gesteld worden, kregen zij een (veel) hogere betonkwaliteit en werd de montagetijd van de hoofdconstructie met 6 tot 10 weken verkort.

Met circa 13.000 m² nieuwbouw oppervlak één van de grotere bouwklussen voor Hobo.

CHIBB House te Heijplaat

In samenwerking met de Hogeschool te Rotterdam is onlangs een extreem duurzaam en innovatief concept gerealiseerd, namelijk het Concept House Instituut Bouw en Bedrijfskunde, ofwel 'CHIBB'. Als bouwmaterialen zijn veel (natuur)producten verwerkt die een zeer geringe voetafdruk hebben in het milieu, dan wel (volledig) gerecycled kunnen worden. Onderdeel van het concept was een glazen kas van Hobo, die de boven- en zuidkant van het gebouw overdekt. Hierdoor ontstaat een klimaatkas als ook vitrine, die tot gevolg heeft dat de binnenin gelegen bouwdelen minder aan weersinvloeden blootgesteld worden en temperatuurswisselingen tussen binnen en buiten "bufferen".

In combinatie met een veelvoud aan slimme systemen en installaties heeft de Hogeschool hiermee een zeer compleet en duurzaam doordacht concept in handen.

Vos Truckparts te Hedel

Op moment van schrijven wordt de laatste hand gelegd aan het pand van Vos Truckparts te Hedel. Een uitbreiding van de bestaande bedrijfsruimte met nog eens 4.500 m² aan bebouwd oppervlak voor de hallen en een kantoor van circa 500 m². Boven het kantoor, tussen de hallen in is een grote vrijdragende luifelconstructie gerealiseerd van circa 1.000 m², waarin circa 65 Ton glas verwerkt is. Voor de opbouw van het dak en de gevels is gebruik

gemaakt van een bijzonder profielsysteem, wat speciaal voor het 'Villa Flora' op de Floriade ontworpen werd.

Ook op het industrieterrein in Hedel is het met afstand een ware eye-catcher!

Nieuwbouw woningen te Nederhemert

Begin 2015 hoopt Hobo te starten met de nieuwbouw woningen aan de Boterbloemstraat. Deze zijn ontworpen met het oog op betaalbare kwaliteit en een flexibel gebruik. Jonge stellen, vrijgezellen, maar ook gezinnen met kinderen kunnen de woning met behulp van optionele inrichting(en) naar behoefte samenstellen. Dit alles in een scherpe prijsklasse, en oog voor energiezuinigheid. Hobo zal de woningen standaard met zonnepaneelinstallaties uitrusten, welke gemakkelijk uit te breiden zijn naar hogere opbrengsten, afhankelijk van de gezinssamenstelling en energiebehoefte. De verkoop wordt, net als de eerdere bouw, volledig verzorgd door Gerard Vos Makelaardij. Door de loop der tijd is Hobo zich (nog) meer gaan toespitsen op speciale projecten en eigenzinnige maatwerkoplossingen om onderscheid te kunnen blijven maken op het gebied van kwaliteit. Hierbij is de prijsefficiëntie van een bouwwerk op langere termijn (onderhoud) een allesbepalende factor.

Hobo staat na 135 jaar nog steeds voor uitdagingen en innovatieve ideeën. De nieuwe generaties zullen op een geheel eigen wijze invulling gaan geven aan het bedrijf en met de tijd mee blijven gaan. Voor een overzicht en meer beeldmateriaal van projecten kunt u terecht op de website van Hobo en de Facebookpagina's.

Website Hobo: www.HoboNederhemert.nl

FB: www.facebook.com/HoboNederhemert

FB BloQ: www.facebook.com/MijnBloQ

Een dorpsgenoot met een hobby

Edy ten Berge "de man met lampen"

Tenminste, dat was de tip die op de redactie van de dorpskrant binnen kwam. Maar zo simpel als het klinkt is het allerm minst. Wij ontmoeten Edy ten Berge, woonachtig op het mooie Zuid en ontwikkelaar van functionele designlampen. Afgestudeerd aan de universiteit van Delft in technische natuurkunde en werkzaam geweest als ontwikkelaar bij een Amerikaans bedrijf op het gebied van glasvezel.

In 1984 begint Edy als hobby thuis lampen te maken en daaruit ontstaat De King. Een vloerlamp waarmee de industrieel ontwerpprijs van de Benelux wordt gewonnen en die in productie werd genomen door een firma in Den Bosch. Na een aantal andere modellen van deze lamp te hebben ontwikkeld, wordt het een tijdje wat rustiger. In 2002 pakt Edy de draad weer op, alleen richt hij zich nu op hanglampen en al snel is het eerste concept gemaakt. De lampen zijn een combinatie van verschillende soorten belichting waardoor ze meerdere functies hebben, namelijk daglicht om mee te werken en een warm licht om te kunnen ontspannen. Ook zou je jezelf fitter moeten voelen en beter kunnen slapen als je de lamp op de juiste manier gebruikt. Hiermee kunnen we Edy wel een pionier noemen op dit gebied van verlichting. Dit dynamisch licht is eenvoudig in te stellen via een afstandsbediening waarmee je kunt schakelen tussen de soorten verlichting, maar ook de lamp kunt dimmen in elke gewenste stand. Ook is er de mogelijkheid om een controller te plaatsen waardoor de lamp is te bedienen via een smartphone of tablet.

In zijn atelier onder het huis wordt aan het concept gewerkt met wat proefmodellen en experimenten, waarna het wordt geconstrueerd op de computer. Met het prototype wordt een marktonderzoek gedaan en aan de hand daarvan neemt Edy het besluit of de lamp in productie gaat. Uiteindelijk worden alle onderdelen gefabriceerd en monteert hij de lamp zelf in elkaar in zijn eigen atelier. De lampen worden verkocht in meerdere exclusieve interieurzaken door heel Nederland.

Na uitleg en demonstraties van zijn led en halogeenlampen wordt het duidelijk.

Ledlicht verblauwt en vergraauwt als we gaan dimmen. Dit wordt het purkinje effect genoemd.

Spaarlampen hebben ook deze eigenschap. Halogeen- en gloeilampen worden juist warm bij het dimmen, waardoor we goed kleur blijven zien en ontspannen.

In de Iris Trilight wordt deze gloeilampeigenschap nagemaakt met drie verschillende ledkleuren: kaarslichtkleur, gloeilampkleur en werklchtkleur. De besturing van de lamp is zodanig, dat het licht in een natuurlijk vloeiende lijn regelbaar is tussen werklcht en kaarslicht. Door de afstelling en de verschillende kleuren LED heb je ieder moment van de dag het gewenste licht. Dit nieuwe model is 2 december gepresenteerd op de LED beurs en verkrijgbaar in verschillende vormen. Voor meer informatie over dit onderwerp en de lampen kunt u terecht op www.edytenberge.nl

Een kind met een hobby

Kinderen met een (sport)hobby – Stijn van Aalst

Vele hebben het er afgelopen zomer maar druk mee gehad: voetbal! Het WK werd vol spanning gevolgd. Ook in Hèmert werd er door menigeen meegeleefd met 'ons' elftal in Brazilië. Er waren er natuurlijk ook die het voetbal niet volgden, maar liever zelf voetballen. Op het trapveldje van Hèmert werd er tot laat in de herfst druk gevoetbald door jongens en meisjes in alle leeftijden. Maar er zijn er ook een aantal die nog een stapje verder gaan en zich bij een voetbalclub aansluiten. Zo ook Stijn van Aalst.

In eerste instantie leek het er helemaal niet op dat Stijn zou gaan voetballen. Hij zat namelijk op judo. Hij ging daar naartoe om wat zelfvertrouwen te kweken. Het ging hem behoorlijk goed af en groeide steeds verder in niveau. Maar op een gegeven moment vond hij het niet

leuk meer en kroop het bloed uiteindelijk toch waar het niet gaan kon. "Ik wilde, net als mijn opa en vader, op voetbal," vertelt Stijn. "Ondanks zijn opa en vader hebben we voetbal thuis niet speciaal gestimuleerd, maar het zit hem gewoon in zijn bloed," lacht de moeder van Stijn.

Zo gezegd, zo gedaan. Toen hij 8 jaar was, meldde hij zich in de herfst aan bij W.S.V. Well. Op judo had hij leren vallen en bleek daardoor dé ideale techniek te hebben voor een keeper. Vanaf het begin is hij dan ook keeper geworden. Hij is toen 1 wedstrijd reserve geweest en verder heeft hij bij altijd in het doel gestaan. Hij startte toen in F. Inmiddels is hij keeper bij het D team én is hij reservekeeper van C. Stijn heeft het erg naar zijn zin. "Het zijn allemaal aardige jongens in ons team."

Ook al heb je een goede valtechniek, er moet natuurlijk wel elke week getraind worden om de techniek en conditie te verbeteren. "Vorig jaar moest ik 3 keer in de week trainen voor de wedstrijd op zaterdag, maar dit seizoen trainen we 2 keer in de week voor de wedstrijd," vertelt Stijn. "Op maandag hebben we conditietraining en op woensdag trainen we met alle keepers van rond de 12 jaar om onze kepertechnieken te verbeteren."

En zo is Stijn er klaar voor om op zaterdag een wedstrijd te spelen. Bij volwassen voetbalteams zie je dat er altijd een aantal reserve spelers op de bank zitten te wachten in de hoop dat ze misschien die wedstrijd voor een veldspeler in mogen vallen, maar dat gaat voor de junior teams niet op, legt Stijn uit. "Tijdens een wedstrijd wisselen de spelers steeds door, zodat iedereen aan het einde van de wedstrijd gespeeld heeft." De enige die de hele wedstrijd speelt is Stijn, aangezien hij de vaste keeper van het team is. Hij heeft een trouwe supporter en dat is opa Piet. Opa Piet gaat namelijk elke wedstrijd met Stijn mee. Dat hij in een goed team speelt, is eind november nog maar eens bewezen. Toen is zijn team namelijk kampioen geworden en hebben ze een schaal gewonnen. "Dat is natuurlijk hartstikke leuk," aldus een glunderende Stijn. Zaterdagmiddag 6 december heeft hij met zijn team de schaal in ontvangst mogen nemen.

Buiten EK's en WK's om, is Stijn niet persé een fanatiek supporter van een voetbalclub. Maar binnenkort staat er wel iets heel leuks op het programma. Dan hoopt hij namelijk met zijn vader naar een wedstrijd van het Nederlands Elftal in Barcelona te gaan kijken en een tour door het stadion van FC Barcelona stadion te gaan volgen. Voor vele een jongensdroom. Stijn kijkt er uiteraard heel erg naar uit

De kunst van melken

Melk(en)

GELDERS MELKEXAMEN

Beoordelingslijst van

Gijbertus A. H. Nijboer
Op 26-10-1962 te Beusichem

	Cijfer	Verreken- verdelings- factor	Verreken- waarde punten	Totaal punten
a. Zuiverheid van handen en kleding	4½	2	9	18
b. 1. Spannen, stand der koe	4½	2	9	18
2. Behandeling van uier, speen en omringende delen, wegmelken eerste stralen, zuiverheid van de gewonnen melk	4	3	12	15
c. Wijze van zitten en houden van de eumet	4½	4	18	20
d. Manier van melken, vingerstanden	4½	8	36	40
e. Regelmatig krachtig melken, hoe- dingheid der stralen	4	9	36	45
f. Uitmelken en wijze van namelken	4	8	32	40
g. Tijd voor het melken benodigd	4	3	12	15
h. Verlaten der koe	5	1	5	5
Eindecijfer:			164	200

N.B. Voor het behalen van het diploma gelden als minimumcijfers: totaal
aantal punten 160; voor d en e tezamen 60 en voor f 32 punten

Geslaagd: ja-nee

Namens de jury,
de Rijksveetartsconsulent
voor Gelderland
Beusichem 26-10-1962

1 zeer slecht; 1½ slecht; 2 zeer onvoldoende; 2½ onvoldoende; 3 matig;
3½ vrij goed; 4 goed; 4½ zeer goed; 5 uitstekend.

In mijn jonge jeugd jaren werden alle koeien in ons dorp nog met de hand gemolken. Op de landbouwschool Den Hoek in Bruchem waar ik rond 1960 op zat moesten wij als leerlingen ook handmelken leren. Daar stond toen een kunstuur op 4 houten palen het uier was van rubber met water er in. Of dat het moedwillig gebeurde weet ik niet maar het gebeurde nog weleens dat er onverwacht in de zij van een speen een gaatje zat als je dan begon te melken dan spoot je je eigen nat. Dan moest dat uier weer naar de fietsenmaker die er dan, net als een fietsband, er een lap op plakte. Door al die lappen op de spenen moest men flink knijpen omdat uier leeg te melken maar daar zat een groot voordeel aan dat uier voelde er niets van, dat was met een koe wel anders want het gebeurde nog wel eens als een koe ging staan zij op een speen trapte dan leed zo dier veel pijn bij het melken en moest je zelf oppassen dat je geen trap kreeg.

Men moest op school ook spannen leren. Dan moest met een spantouw, dit was een touw dat heel zacht aanvoelde, om de achterpoten

bij elkaar te binden zodat als je zat te melken de koe je geen trap kon geven. Daar was nog een zekere techniek voor nodig. Nu gebruikt men een spanbeugel deze wordt boven voor de achterpoot geplaatst en bovenaan achter het staartbeen geklemd een verbetering zowel voor boer als dier.

Mijn vader vond omdat ik nog jong was en er een ruilverkaveling zat aan te komen toch maar moest proberen een melkdiploma te halen want dat was nooit verkeerd ik vond dat helemaal niet nodig maar ja je moet je ouders gehoorzaam zijn dus. In Hurwenen woonde toen M v d Scheur die daar les in gaf dus dikwijls op de pedalen en daar op cursus. Het examen werd toen in Beusichem afgenomen en met de hakken over de sloot mijn diploma gehaald dus net niet nat. Later heb ik nog aan een dorpsgenoot gevraagd, wij gingen samen op cursus, hoe wij er toen bij kwamen om handmelken te volgen omdat er toen ook al cursussen machinaal melken werden gegeven

zijn antwoord was. Och je moet toch ergens beginnen.

In die en voorgaande jaren waren er maar enkele boeren die hun melkkoeien in de polder hadden de meeste liepen op de uiterwaard dit kwam omdat het meeste land in de polder er niet zo geschikt voor was. Met de ruilverkaveling is dat hard verandert de sloten werden dieper zodat het waterpeil beter beheersbaar is geworden en er werden andere kwaliteiten gras ingezaaid. Daardoor liepen toen de meeste koeien op de uiterwaard.

De uiterwaard bestond toen uit twee gedeelten de voorste waard en de achterste waard. De eigenaar van de voorste waard was Schimmelpennick van der Oye nu Maatschappij v Welstand. De achterste waard was toen van Peletier uit Hoenderlo nu het grootste gedeelte van de Amev verzekering de rest ook de Maatschappij v Welstand. Over de voorste waard was toen D v Ooijen opzichter, onder de oudere van ons was hij bekend als Dirk van Teuniskes. De achterste waard was Adam v Ooijen opzichter ook wel Damke genoemd. Deze twee mensen hadden nog

andere namen zoals de waardsman of als de schaarmeester.

Ik zal proberen uit te leggen waar het naam schaarmeester vandaan komt. Ik schat dat er in die jaren op de voorste waard 60 koeien liepen en op de achterste 50. Deze koeien waren van ongeveer 40 boeren of arbeiders die 1 meer koeien hadden. De schaarmeester verzorgde het grasland en moest als het ware er voor zorgen dat de dieren te eten hadden. Deze mensen bepaalde ook de datum wanneer in het voorjaar de koeien gebracht mochten worden en bepaalde ook wanneer de koeien een andere wei kregen. Wij hadden er drie op de achterste waard ik heb daar op de fiets, de melkbus op de stang tussen je armen en de emmer aan de koplampsteun nog enkele jaren gemolken. Als ik nu dit schrijf hoor ik de mensen nog in mijn gedachten roepen KOM GAAW ROOIE KOM en een ander KOM GAAW ZWARTE KOM. De koeien kende hun baas aan zijn stem. Er staat geschreven de os kent zijn bezitter maar dat is denk ik met de meeste dieren zo. Maar nu het woord schaarmeester. Het was toen zo dat een gewone melkkoe aan geduid werd als 1 schaar en kleine koe (pink) als halve schaar maar deze mochten niet op waard dus liepen in de polder. Als er dus iemand stopte dan kwam er een of meerdere scharen vrij en maakte de schaarmeester uit wie de vrijgekomen plaats(en) kreeg. Eens kwam er 1 schaar vrij en waren 2 gegadigde dus moest er gelood worden de schaarmeester gunde hem eigenlijk een van de twee maar de ander trok het winnende lot toen de winnaar vertrokken was kreeg de ander als nog een schaar. Het woord schaar was hier zo ingeburgerd dat wanneer er, ook in de polder, de dieren naar een andere wei werden gebracht verscharen noemde, terwijl men daar op andere plaatsen een andere naam voor had namelijk omweiden. Ook waren er op de uiterwaard percelen hooigras die werden verpacht door notaris Landweer uit Ammerzoden in het cafe van Lesage. (De Maasstroom). Een perceel was 84 are groot. Later werden deze percelen door de schaarmeester toe gewezen.

Wij molken toen op twee plaatsen ik op de achterste waard en mijn zusters bij de

steenfabriek De Rijswaard waar wij land van in pacht hadden. Dit was voor die meiden soms hele opgaaf s`morgens vroeg en s`avonds weer en altijd door weer en wind en soms de hitte. Ik kan me goed voorstellen dat ze wel eens gewenst hebben dat hun vader nooit geen boer geworden was. Als de koeien op stal stonden waren zij meestal vrij. Sommige koeien moesten een touw om de horens en dan aan de heining vast zetten anders liepen zij weg maar wij konden de meeste zo los in wei melken en een spantouw hebben we weinig gebruikt. Het gebeurde ook nogal eens als het hard regende en met zat te melken dat het water van de koe in de melkemmer druppelde en was de koe vuil van modder en mest dat de melk in de emmer een beetje van kleur veranderde maar zover ik weet is nooit iemand ziek van geworden het was tenslotte toch puur natuur wat er in de emmer viel. De melk ging wel door teems dat was een groot ijzer vat die op de melkbus werd geplaatst daar zaten 2 zeven in met daar tussen een schijf van watten deze hield wel het grove vuil tegen maar niet THT bestond toen nog niet en dat hadden ze nooit uit moeten vinden want daar gaat veel kostbaar voedsel mee verloren.

Gijs v d Werken
(wordt vervolgd}

Uit de gemeenteraad

Gerrit Robbemondt

Geboren: Well, 18
september 1957

Woonplaats: Nederhemert

Beroep: Aannemer

Telefoon 0418-552801 / 06-55802763

Email: info@robbemondt.nl

Mijn Politieke interesse heb ik al vanaf mijn 16^e jaar, toen ging ik op mijn bromfiets naar de raadsvergadering in Ammerzoden.

Politiek actief in Gemeente Zaltbommel, sedert 2008, gevraagd door Bart Schreuders om een kijkje te nemen in de keuken van de ZVV. Een partij met een zakelijke benadering, korte lijnen naar kiezers en geen poe ha. Mijn eerste gedachte was: “dat is toch die Bommelse Partij”, echter niets is minder gebleken. ZVV heeft 5 raadsleden, waarvan er 3 uit de dorpskernen komen. Alle raadsleden van ZVV zetten zich bestuurlijk in voor de samenleving, van tennis, streekarchief tot Oranje verenigingen.

De zakelijke benadering blijkt ook uit het volgende: sedert 2006 maakt ZVV deel uit van het college van Burgemeester en Wethouders van de Gemeente Zaltbommel. Mede door toedoen van ZVV wordt er verantwoord beleid gevoerd, zeker op financieel gebied, getuigen de laatste 5 jaren dat de begroting unaniem door de raad is goedgekeurd.

En ja, er vallen nog steeds dingen te verbeteren en dat schromen we niet.

Terug naar onze motivatie: Samen met mijn vrouw wil ik graag een steentje bijdragen aan de samenleving waar we in leven – wonen – werken. Dat kan op vele manieren, één daarvan is op te komen voor de kernen waar we in wonen. Ons motto: Samen zijn we met z'n allen, de leefbaarheid en samenhangigheid **doen** we met z'n allen.

In 2014 ben ik gekozen als raadslid, dat geeft de opdracht mee om je stem namens deze kiezers te laten horen. Maar niet alleen je stem moetje laten horen, ook samen met andere partijen een zodanig beleid na te streven dat iedere inwoner van de Gemeente Zaltbommel zich gehoord en begrepen voelt door de politiek. Dat is geen gemakkelijk uitgangspunt, maar wel een erg belangrijk uitgangspunt.

Ten slotte, u mag mij over van alles en nog wat vragen stellen, opmerkingen of wat dan ook, dit kan per mail, per telefoon, of gewoon aan de keukentafel op Nijverheidstraat 12. Oplossingen heb ik niet altijd, maar een luisterend oor zeker wel.

Gerrit Robbemondt

Verbonden zijn

De diverse evenementen rondom het 1200 jarig bestaan van Nederhemert heb ik als inwoner van 'Zuid' als heel bijzonder ervaren. Mede omdat ik als dorpscoördinator voor Zuid deel uitmaak van de dorpsraad in Noord, heb ik van dichtbij mogen meemaken wat een gedrevenheid er is om Noord en Zuid met elkaar te verbinden.

Het zomerfeest in mei rondom het kasteel was daar wel een heel goed voorbeeld van. Wat een samenspel van dorpsraad en diverse verenigingen en wat een bereidwilligheid alom om hier een succes van te maken, waardoor Noord en Zuid terug kunnen kijken op een bijzonder geslaagd feest!

Zuid of wel 't Eiland is altijd al iets apart geweest, gescheiden door de rivier van Noord maar anders gezien kan je ook zeggen juist verbonden met elkaar door de dode arm van de Maas, waarbij 'ons' veer een belangrijke rol vervult.

Ik woon inmiddels ruim 42 jaar op 't Eiland en heb als geen ander door de jaren heen ervaren hoe verschillend Noord en Zuid kunnen zijn, maar voel tevens hoe wij met elkaar verbonden zijn. Zo wordt de dorpskrant sinds dit jaar ook op 't Eiland bezorgd en draagt bij aan nog meer verbondenheid.

Juist in deze tijd van individualisme is het zo belangrijk om te weten dat je ergens onderdeel van uitmaakt, dat je ergens bij hoort en dat je anderen weet te waarderen voor wat en wie zij zijn. Door mijn betrokkenheid bij de dorpsraad merk ik hoe geweldig gemotiveerd velen zijn en iets voor elkaar willen betekenen en dat zal de komende jaren steeds sterker moeten worden.

Ik hoop oprecht dat ons 1200 jarig bestaan en de enorme positieve inzet die ik van velen dit jaar heb mogen ervaren ertoe bijdragen dat Noord en Zuid zich met elkaar verbonden blijven voelen en alle inwoners nog veel mooie dingen met elkaar mogen delen.

Waar mogelijk zal ik graag aan deze verbondenheid bijdragen en wens iedereen een heel mooi 2015!

Walter Esch

Op de Vagrant

Boodschappen doen!!

Omdat geen dag hetzelfde is en geen week te plannen is, is er hier geen vaste boodschappendag.

We zeggen weleens het komt zoals het komt, ja dat is zeker met de boodschappen. Ik hou er niet van hoor, moet weten waar en wanneer ik weg kan, maar dat zeg ik niet hoor, nee, dat niet. De schipper zelf doet ook graag boodschappen, misschien wel te graag, maar laat mij het maar doen zeg ik dan vaak snel! En ga ik gedwee, vaak met kindjes, want dan zijn ze er ook even uit.

Want als er vandaag de mogelijkheid is om boodschappen te doen dan moeten we op zoek naar een winkel, in de buurt, hetzij in Duitsland of in België: we gaan.

Het inslaan is niet mijn sterkste kant, en dat heeft twee redenen. Ik weet niet waar ik dan alles moet laten en (zeg ik zachtjes), dan heb ik soms een goede reden om ff als van boord te kunnen, want ik moet toch gewoon een boodschap doen?! Even onder de mensen zijn!? Grote hoeveelheden van een bepaald product vind men hier dus niet. Eigenlijk zou het soms wel wat makkelijker zijn. O ja, alleen het wasmiddel ja, dat staat hier wel in grote aantallen voorop, kan niet over datum en ja is altijd leuk als je ergens komt en het is een leuke aanbieding, dat is voor mij in Duitsland bij de Lidl, Ariël voor een leuke prijs en die sla ik dan in. Overigens dus het enige.

Maar als ik dan boodschappen doe, het liefst altijd gewoon in Nederland, gaat het wel vaak voor een hele week of langer. Niets vergeten, want even een pakje boter halen zit er echt niet in. En met groenten en fruit word je makkelijk, wat je invriezen kan zoals prei, bloemkool, etc., dat vriezen we in, en goed bewaren word je ook steeds makkelijker in. Andijvie rol je in een krant en je koopt liever ijsberg sla dan gewone sla want dat is makkelijker te bewaren en dan eet je gewoon

per dag wat het snelste overstuur raakt. zijn er geen aardappels meer? Dan eten we gewoon pasta bij de groente of rijst! We moeten niet moeilijk doen, het liefst gaan we

wel voor heel de week verse groenten en in een noodgeval eten we groenten uit een pot, maar dat is wel hele hoge NOOD want dat lust de schipper niet graag.

Zo ging ik laatst nog bij Plus inslaan, even snel voordat we naar Stuttgart in Duitsland vertrekken. Ik vind dit overigens een akelige winkel, waarom? Nou komt tie, ik loop rustig door de paden en laad langzaam m'n kar vol, die karretjes zijn voor mij altijd net te klein. Maar zo bij de kassa aangekomen roepen ze er spoedig een kassa bij, ach ja, handig! En zo begin ik met alles op de band te laden, wat zuchtende mensen achter me maar dat ben ik al gewend. Want volgens hen is Plus een winkel waar je gauw even een boodschapje haalt (of heeft iedereen gewoon altijd haast?) en dan verwacht je niet dat er iemand zijn karretje vol laadt!! En dan het ergste: moet ik halverwege het uitladen van spullen vast in gaan pakken omdat de band te klein is! Ik word er moe van, of nou ja, moedeloos vooral met die hijgende mensen achter me, zo moet ik dan ook nog zorgen dat m'n tassen netjes in gepakt worden, niet leuk dus! En dan nog in het slechtste geval: rij ik met een overvolle kar, zwetend naar buiten en staat daar een vrouw met een straat krant! Daar sta je dan, gedachten als, kan je geen straatkrant kopen en wel een kar vol laden schieten door me heen en zo gooien we ook nog maar een krant bovenop die al overvolle kar.

Soms heb je ook van die lollige mensen die graag reactie geven van, hamsteren of... Noem maar op, maar die negeren we, al heel lang. Deze discussie ga ik niet meer aan! Maar zo heb je ook dingen waar je echt rekening mee moet houden als je

boodschappen gaat doen. Als we naar Duitsland gaan dan kan ik daar ook nog goed boodschappen doen en hoef ik niet zo heel gek veel mee te nemen, alleen het Hollands brood, daar zit dan de vriezer vol mee. Helaas niet van de bakker, want al moet ik voor vertrek ook nog langs bakker, slager weet ik niet wat, dan ben ik zeker heel de dag bezig. Maar Duitsland heeft echt geen lekker brood, ja lekkere harde broodjes, die we stee vast halen als we ergens in Duitsland liggen en we even van het schip af kunnen. De bakkertjes daar zijn vaak om 6 uur al open dus die weten we wel te vinden.

Alle schippers eigenlijk wel, je hoeft niet gek op te kijken als een varend schip even stil trekt aan de kant en dan even gauw broodjes haalt!! Lekker, knapperig, de kinderen weten er ook al van! Maar dat kan natuurlijk niet altijd hè! Het vleeswaren in Duitsland is goed, misschien voor ons te goed, er zit te veel vet aan en het ziet er soms uit alsof het net vanonder het mes komt. Ook een hele kip in het schap is daar heel normaal. Nou geef mij maar gewoon Hollands vlees, net hoe we gewend/verwend zijn. Zo vind je in Duitsland geen pakken vla of yoghurt, maar overheerlijke toetjes, ik weet wel waar ze dik van worden, en wij erbij! Maar als we dan naar België gaan dan wordt het een ander verhaal, verse melk is daar niet of nauwelijks te vinden, ja houdbare melk dat wel!

Maar dat is eigenlijk geen melk toch, alleen in geval van nood. Het is ook een heel duur land daar heb je een kleine tas boodschappen waarvoor ik er twee heb in NL. Ach ja je moet het net maar weten! Hier ga ik gewoon alleen voor de groeten en fruit nog een keer langs, en België is zo groot ook weer niet dus rijden we gerust even naar de grens voor boodschappen.

En elk land heeft zijn lekkere en niet lekkere dingen en daar proberen we rekening mee te houden, tijdens onze boodschap in NL, al is het dan soms bij de Plus;-)

Of we bellen ff naar Hemert of ze niet een paar pakken verse melk enz. even in Zaltbommel bij het bunkerstation willen brengen zodat wij het even snel op kunnen pikken of ergens anders! Zo moest mijn moeder een keer brood bij mijn vader aan boord "brengen" en dat deden ze dan via de pont, even dicht langs varen en hoppa we gooiden zo het brood aan dek, even zwaaien en weer gaan! We zijn het wel gewend en denken er eigenlijk niet meer bij na. En laden zo elke week de kofferbak vol met tassen vol, het liefst Hollandse boodschappen en als iemand dan vraagt: gaat u op vakantie? dan zeg ik gewoon, nou nee, meneer we zijn op doorreis! En sla ik de kofferbak gauw dicht, want eigenlijk schaam ik me! We zijn verwend te leven in een heel welvarend land, en voeden zo onze kinderen op terwijl ze in arme landen snakken naar eten! Wat zullen wij dan klagen?...

IJclub 'Eensgezindheid'

WINTERFEEST

Ter gelegenheid van het 85-jarig bestaan IJclub "Eensgezindheid"

Zaterdag 27 december 2014

Vanaf 14:00 uur

Evenemententerrein "De Twee Getijden"

aan de Nieuwstraat te Nederhemert

Speurtocht

Leeftijd 6 t/m 13 jaar

Spooktocht

Deelname vanaf 14 jaar

Grabbelton, rad van

avontuur, springkussen,
diverse spelletjes

Koek- en zopiekeet

Op zaterdag 27 december a.s. organiseert

IJclub "Eensgezindheid" een winterfeest ter

gelegenheid van het 85-jarig bestaan van de ijsclub.

Op het programma staan een speur- en een

spooktocht. Verder is er een springkussen, een

grabbelton, kunnen er spelletjes gedaan worden en

draait het rad van avontuur voor mooie prijsjes.

Uiteraard is er ook aan de inwendige mens gedacht,

onze koek- en zopiekeet "De hut van Oom Trom" is

vanaf 14:00 uur geopend.

Opgeven voor de speurtocht kan via telefoonnummer

06 - 37421071, ijsclubnederhemert@gmail.com of

om 13:15 uur op het Evenemententerrein.

Opgeven voor de spooktocht kan via telefoonnummer

06 - 37421071, ijsclubnederhemert@gmail.com of

voor 18:00 uur, op het evenemententerrein.

De eerste groep start rond 18:45 uur.

Deelname aan de spooktocht is geheel op eigen

risico. Trek niet je mooiste kleren aan...

Wij hopen op een goede opkomst zodat we er een

gezellige middag en avond van kunnen maken!

IJclub "Eensgezindheid"

Een nevengeul in de dode Maasarm

GEUL LANGS DE DODE MAASARM

U zult het wel gezien hebben, in de maanden september en oktober is er een geul gegraven langs een stuk van de Dode Maasarm bij de Doornwaard op Nederhemert-Zuid. Vanaf de Maasdijk in ons dorp waren de werkzaamheden goed te volgen en vele inwoners uit ons dorp maakte daar gebruik van maar ook andere mensen overal vandaan kwamen kijken. Het was ook een machtig schouwspel!. Als deze Dorpskrant uit komt zijn de werkzaamheden al enkele weken achter de rug en is Nederhemert een extra watergeul rijker.

De geul bij de Doornwaard is een van de twee projecten in de Bommelerwaard die worden uitgevoerd als onderdeel van de Europese Kaderrichtlijn Water.

Op de Zandplaat bij Aalst zijn eerder dit jaar werkzaamheden verricht. Grond die daar vrij kwam is deels gebruikt voor het verontdiepen van de voormalige zandwinput aan de Dode Maasarm tegenover Wellseind. De natuur moet nu de komende jaren zijn werk gaan doen. De geul is een gebied dat niet toegankelijk zal zijn voor recreanten. Een boeienlijn gaat er voor zorgen dat er ook geen pleziervaart door kan varen. De geul kan zo een walhalla voor vissen en waterplanten worden. Door de flauwe taluds lopen de brede oevers onder en vallen ze weer droog. Bij het opmaken van dit artikel was nog niet bekend wie verantwoordelijk wordt voor het beheer van het gebied.

Rouw

Op 6 november 2014 overleed

Maria Keinemans – van Tilburg

In de leeftijd van 90 jaar

Weduwe van Matthijs Keinemans

Laatst gewoond hebbend: Zorgcentrum “Wijkestein”

